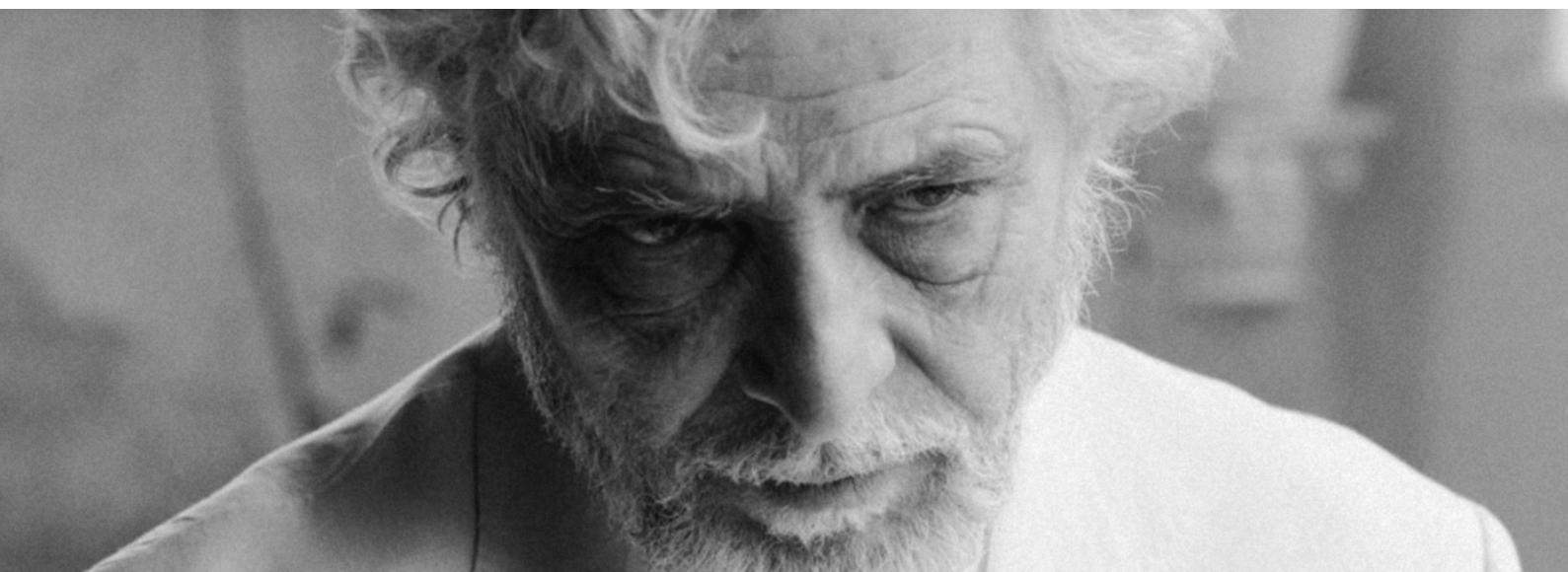

Б У Ф Е Р Н А

З О Н А

сценарий

НАДПИСИ НА ЕКРАНА:

„Светът на старостта е свят, който се свива. По-малките неща се увеличават. Малцина вече са важни за вас, но те пък са много важни.“

Федерико Фелини

„...Защото туй –
какви ли сънища ще ни споделят
в този смъртен сън, когато се измъкнем
от брещната обвивка? – то ни спира...“

Уилям Шекспир, „Хамлет“

„Сънят е портата едничка, през която умрелите при живите
дохождат“

Атанас Далчев

ВСТЪПЛЕНИЕ

Аз насочвам дигиталния си фотоапарат, така че той да фокусира само едното ми око, дясното. Навън е свъсен, зимен, мъглив ден. Светлината едва прониква през прозореца. Светкавица на фотоапарата я допълва. Снимам окото си. Поднасям диктофона близо към очите си. Фокусът на мътното ми зрение блуждае по дисплея. Палецът ми натиска „Запис“.

ТОДОР

(пред диктофона)

С течение на времето през този месец,
който измина от... случката, аз
констатирах, че единственият начин да
разгледам окото си е да го снимам.

Върху монитора на лаптопа е последната снимка, която току-що направих – окото все още не е докрай отворено, кръвясало е. Сравнявам го със снимки от изминалите дни. На монитора се нижат кадри, докато стигна до снимката с превръзката след операцията.

ТОДОР

(пред диктофона)

Има подобрение, но зрението ми все
още е много лошо.

След снимката с превързаното око следва снимка на жена ми, Ирина. Тя е в колата на предната седалка до шофьора, до мен. Ирина изплашено сочи предното стъкло, където е видяла нещо застрашително – идиота, който след секунди ще ни блъсне.

Следващата нейна снимка е малко по-ранна – тя ми говори, както се казва, „на висок глас“. Следващата е още по-ранна – Ирина е забелязала, че я снимам и инстинктивно се прикрива с ръка.

Аз гледам снимките в монитора. Сложил съм си очилата за четене.

ТОДОР

(пред диктофона)

Това са последните снимки на Ирина,
след това я загубих... макар че е
по-точно да кажа „погубих“...

На следващата снимка съм аз – в смокинг и папийонка, с букет в ръце. Кланям се от сцена.

Слагам си очилата за далечно гледане. (Те са с черни заслонки.) Изгасвам компютъра.

Когато връщам фотоапарата върху камината, без да искам, събарям купчина книги. Навеждам се и с мъка ги събирам: една по една.

На първата корица е Федерико Фелини, на втората – Ингмар Бергман, на третата – Микеланджело Атониони, на другите – Франсоа Трюфо, Орсън Уелс, Сергей Айзенщайн, Андрей Тарковски, Вим Вендерс, Рангел Вълчанов.

Аз съм прав до единичното легло в спалнята, съблякъл съм се и се готвя да си лягам. Свалям си очилата за далечно гледане.

Изсипвам на шепата си хапчета.

Взимам едно, гълтам го.

Ала когато се мъча да върна останалите в шишенцето, те се изтърколоват. Разпиляват се на пода. Краката ми ядно ги тъпчат. Те хрущят.

Лежа върху възглавницата. Диктофонът е близо до устните ми.

ТОДОР

(пред диктофона)

През целия този месец не мога да
заспя без приспивателни... Затова пък
заспя ли, сънувам филми. Ама какви
филми! И, разбира се, на сутринта ги
забравям. Затова реших да ги
записвам. Знам, естествено, какво е
разказал Хичкок на Трюфо за оня
сценарист, дето си записал гениалния
сън през нощта. И като се събудил
заранта, си казал "Ах, какъв чудесен
сън сънувах снощи и пак го
забравих!... Ама чакай, чакай – аз го
записах!" И се хвърлил да чете
бележката, а там пишело: "Момче среща
момиче и се влюбва в него"...

Ръката ми полага диктофона много близо до възглавницата.

ТОДОР

Но за всеки случай...

Завивам се през глава с чаршафа.

СЪН 1. СНИМКАТА

Ръката ми отмахва чаршафа и открива лицето – млад съм, току-що съм прехвърлил трийсетте.

Младата Ирина обичаше да спи по диагонал в нашето спално легло, така я сънувам – главата в левия горен край, краката в долния десен ъгъл. За мен няма място, тя ме избутва и аз тупвам на пода в просъница. Това не е болезнено, защото ние спим на матрак, долу, ниско на пода.

Тупвам и се събуждам. Отварям очи и виждам: целият хол е отрупан с цветя в разнокалибрени вази и всякаква друга подръчна посуда, така че цветята са на различни нива. Създава се впечатление, че те изпълват цялото пространство и по височина. Очевидни са следите на отминал шумен купон, но не пиянски запой, а остроумна веселба. От книги и списания е изграден пиедестал. Почетно място на него заема наградата за филма ми.

Странна, сякаш нереална светлина, озарява камината и цветята. Струва ми се, че всяка ваза излъчва свое сияние.

Тази светлина огрява и лицето на Ирина. Тя спи като дете (тя си е дете всъщност още), светлинният ефект е необичаен – не светлината пада върху лицето ѝ, а лицето ѝ излъчва светлина.

Не мога да ѝ се нагледам.

МЛАДАТА ИРИНА

(без да отваря очи)

Ало, лауреата, какво си ме зяпнал?

МЛАДИЯТ ТОДОР

Вашите клепки отдолу надолу ли са?

Тя ме първа по главата.

МЛАДИЯТ ТОДОР

Или отгоре надолу? Защото, ако са отгоре надолу, значи, че може би са отдолу надолу, а пък, ако са отдолу надолу.

„Аз съм сънят ти,
аз съм съня ти, но
лицето ми ти не
познаваш, защото...“

Ръката на Ирина запушва устата ми още при първите думи (аз пея фалшиво, признавам си), но въпреки всичко продължавам да муча изпод дланта ѝ, намирам, заравям лице под косите ѝ, не спирам усилията си да пея, дотогава, докато тя не се предава и не поема нататък мелодията.

Младата Ирина лежи на леглото, аз съм на колене на пода. Тя пее, а аз се захласвам по нея.

МЛАДАТА ИРИНА

(пее)

„Колкото пъти съм ти идвал на гости,
ти спиш във леглото,
но това е шега,
хайде, спи и сега
сред сребърни нишки,
сред танци на мишки,
сред чисти въздишки –
на големите даже
аз пречиствам сърцата..“

Аз не издържам и запявам заедно с нея, завършваме двамата.

МЛАДАТА ИРИНА

МЛАДИЯТ ТОДОР

„А какво да се каже за съня на
децата.“

Младата Ирина констатира:

МЛАДАТА ИРИНА

Ти може да си голям лауреат на голям
кинофестивал, обаче пееш фалшиво.

Аз се опитвам да пролазя към нея, но тя ме изритва безмилостно.

МЛАДАТА ИРИНА

Остави ме да поспя.

Взел съм касетофончето, за да запиша някакво хрумване.
Изнизвам се покрай тухлената библиотека, отрупана с книги и списания, покрай снимката на младата Ирина и нейния афиш.
Минавам покрай плакат на филма ми. Влизам в хола и диктувам.

МЛАДИЯТ ТОДОР

(пред касетофона)

Боже, до каква степен възприятието на
светлината зависи от настроението на
героя!

Проправям си път през висящи, стърчащи, люлеещи се предмети и вази, покрай паравани с плакати на филми от любими режисьори и стигам до камината.

МЛАДИЯТ ТОДОР

(пред касетофона)

Тази сутрин се събудих със спомена за
наградата, празненството, цялата тази
еуфория и видях по друг начин нашия
скупчен хол... Момент! Нещо не е наред!

Върху камината редим снимките. Те са толкова много, че се
струпват една върз друга, затулват се. Ирина ги наглася в
шахматен ред, така че отвсякъде да наднича моят лик. Виждам,
че е сложила нова снимка – награждаването. Пред другите снимки
камината е покрита със слой прах (Ирина не е
най-старателната къщовница), а пред новата фотография тъмнее
една чиста ивица, без прах.

Пристъпвам няколко крачки обратно.

МЛАДИЯТ ТОДОР

Ира! Къде е снимката на мама? Тук не
стоеше ли снимката на мама?

Ирина лежи със затворени очи и мърка:

МЛАДАТА ИРИНА

Моля?

МЛАДИЯТ ТОДОР

Тук не стоеше ли снимката на мама?

Ирина отвърща спокойно.

МЛАДАТА ИРИНА

Е, и? Трябваше ми рамка за
награждаването и аз използвах
нейната.

МЛАДИЯТ ТОДОР

Какво?

МЛАДАТА ИРИНА

Трябваше ми рамка за награждаването
и използвах нейната.

Влизам в спалнята, заставам до долния ръб на леглото.

МЛАДИЯТ ТОДОР

Капитална грешка! Моля те да върнеш
снимката на място ѝ.

(Пауза)

Тя отваря очи.

МЛАДИЯТ ТОДОР

А къде дяна снимката на
мама?

МЛАДАТА ИРИНА
Къде-къде? В албума, къде...

МЛАДИЯТ ТОДОР
Веднага стани и върни снимката на
мястото ѝ.

Ирина бавно, лениво се надига, завивката пада от тялото ѝ. Тя пролазва на колене и идва до мен. Гледа ме невинно.

МЛАДАТА ИРИНА
(покорно)
Добре.

Разминава се с мен. Облѣхва ме с голотата си и отива в хола, увита в чаршафа.

Отива до камината и започва да рови в албума. Чаршафът уж сам се смѣква от тялото ѝ.

Аз я гледам.

МЛАДИЯТ ТОДОР
Можехме да купим нова рамка.

МЛАДАТА ИРИНА
Не е заради рамката... Страх ме беше.

МЛАДИЯТ ТОДОР
От какво?

Ирина стои в профил към мен – гола, нежна, с наведена глава. Косите ѝ падат над челото. Раменете са отпуснати. Малките ѝ гърди едва се очертават в здрача на помещението. Левият ѝ крак, стѣнат в коляното, е леко изнесен назад, дискретно открива окосменото хѣлмче под облия корем. Тя стои така колебливо, търси снимката в албума и подсмѣрча.

МЛАДАТА ИРИНА
Теб те наградиха на същата дата, на
която и майка ти... преди една година
почина... Страх ме е да не се...
възроди... в смисъл такъв...
(Тя се запѣва.)
Не в смисъл да възкрѣсне, но да се
явява... Не знам, има такива
прецеденти, че при съвпадение
на кръгли дати се били явявали...

Аз я гледам и се подсмивам.

МЛАДАТА ИРИНА

Не се смей, наистина има прецеденти!

Отнейде прониква лъч светлина, който пада върху гланцовата повърхност на плочките на камината. Отражението озарява Ирина. Тя обръща глава към мен. Лицето ѝ излъчва такава детска наивност, че аз отначало се умилявам, но след това моят поглед се увълчва и тръгвам към нея с очевидно намерение.

Ирина седи на камината. Аз съм коленичил на пода отстрани на голите ѝ крака и съм положил глава в скута ѝ. Тя се навежда над голото ми тяло и ме целува по шията. Отстрани (кинаджията у мен не дреме) гледката е двусмислена: може да изглежда, че Ирина ме целува, но може и да е вампирка, смучеща кръвта ми.

СЪН 1. МАЙКАТА

Снимката на майка ми наистина е мушната в албума, при другите, под некролога ѝ: „Една година от смъртта на...“ На снимката мама полулежи върху един бял фатершул в бяла домашна дреха и чете книга. Неволно обръщам фотографията, на гърба има надпис на иврит.

Този надпис ме изненадва.

Мама лежи върху фатершула със затворени очи. На коленете ѝ има книга, върху която тя е положила ръцете си. Мама е на една остъклена веранда, пред нея има светла масичка с цветя. От другата страна на масичката има бял тапициран стол, зад който съм аз прав. Придърпвам стола, сядам до мама и леко я докосвам по ръката. Тя отваря очи, вижда ме и се усмихва. Посочвам с очи снимката върху масичката с надписа на иврит. Мама превежда надписа.

МАМА

Тя е красива, има силен глас, хубаво пее и аз нямам шанс да се справя с нея.

Мама ме гледа – както обикновено – присмехулно. Гледаме се. Мама протяга ръка. Взима моята китка и я полага върху коляното си, гали ме с пръсти. Ръката ми е вече сегашната, старата.

МАМА

Тошко, да сложиш на Ириния гроб шепа пръст от родния град на майка ѝ.

СТАРИЯТ ТОДОР

Ама, мамо, аз не виждам, аз съм полусляп!

Тя помълчава. Настоява:

МАМА
Сегашното му име е Яница!

Окото ме заболява.

СТАРИЯТ ТОДОР
Цял живот си ме командарила...

Отдръпвам старата си ръка.
Мама не казва нищо повече. Мълчим. Аз ставам и си тръгвам.
Мама остава сама.

Мама плаче. Без глас, без звук даже...

Зад стъклото се очертава размитият ѝ силует. Завалява.

ДЪЩЕРЯТА

Аз седя на камината в хола.

Дъщеря ми Ася смуче с прахосмукачка смачканите хапчета в спалнята. На преден план ръката ми държи диктофона. От него звучи запис на снощния ми сън.

ТОДОР
(запис)
„Ама аз съм полусляп, бе мамо, викам,
как да ида!“ А мама казва: „Сегашното
му име е Яница...“

В този момент се обажда дъщеря ми.

АСЯ
Тате!

Ръката ми изключва диктофона.

АСЯ
Сармите да си ги топлиш в тигана с
малко вода. Чу ли?

ТОДОР
Чух. Ела да ми сложиш капки.

Тя се навежда над мен и аз виждам клепача ѝ, който премигва като крило на пеперуда.

АСЯ
(имитира)
Отвори оченцето...

В кадър е пипетката, от която провисва капка.

АСЯ
(имитира)
... да сложим капчицата...

Лежа със затворени очи, заради капките в тях. С палеца и показалеца притискам носа си от двете страни.

ТОДОР
(в стила на Ася)
... да ми се ебе мамичката...
(вече сериозно)

Снощи сънувах мама, баба ти
еврейката. Нелеп сън. Заръча да съм
идел в родния град на другата ти
баба, македонката, да съм вземел от
там шепа пръст и да съм я сложел на
гроба на майка ти.

Пръстите на Ася попиват с марличка влагата около миглите.
Отварям клепачи.

Тя държи марличката, проблясва златната халка на безименния
й пръст.

АСЯ
Ами, направи го.

ТОДОР
Защо да го правя, бе, Ася? Защо да
следвам приумицата на някакъв сън?

Тя е все още надвесена над мен.

АСЯ
Не знам... Може би, да си успокоиш
съвестта...

ТОДОР
Аз нямам вина! Следствието доказва, че
най-вероятно шофьорът на микробуса е
заспал зад волана и това е причинило
инцидента. Аз вина нямам!

Ася си дърпа ръката. Тя все още седи на облегалката до мен.
Завива капачката на капките.

АСЯ
Тате, карахте ли се с мама тогава?

Ръката ми сграбчва нейната китка.

ТОДОР
А, виждаш ли! Ти не можеш да ми
простиш, че аз останах жив, а майка
ти загина!

Тя се мъчи да освободи ръцете си от моите.

АСЯ

Тате, ако ще си говорим така, повече няма да ме видиш.

Аз не я пускам.

ТОДОР

Аз и без това не мога да те видя, освен насън.

Мъча се да я задържа и я придърпвам по-близо до себе си.

АСЯ

Ти цял живот си ме виждал като на сън, тате!

ТОДОР

Аз сънувам филми, бе Ася, аз не сънувам реалността. Знаеш ли какви хубави филми измислям насън! Много по-хубави от тия, които съм направил.

АСЯ

Може ли един път поне да говорим за мен, а не за филмите ти?!

Тя най-сетне си издърпва ръцете от моята хватка. При това нейно движение диктофонът пада от облегалката. Чувам го как изтрополява на пода. Ръката ми шари да намери диктофона. Не го намира. Ася идва, кляка до креслото и очевидно пъха ръка под него, за да вземе диктофона. Аз само се досещам за това ѝ движение, защото слабото ми зрение е съсредоточено върху нежните къси кичурчета над вратлето ѝ, което, събраната в небрежен кок коса, е оголила безпомощно.

ТОДОР

Как да ида до Гърция?

Посягам да погала кичурчетата. Ася ме усеща и замира.

АСЯ

С кола. Ще помоля Шушо на чичо Росен, да те закара.

Аз едва-едва докосвам кичурчетата и дърпам ръката си.

ТОДОР

Не можеш ли да идеш ти?

Ася обръща лице към мен, без да става.

АСЯ

Не, тате, съжалявам! Аз се разкъсвам, уча и работя! Тате! Жив си! Стегни се, размърдай се!

ТОДОР
Абе с тоя Шушо ...

АСЯ
Тате, Шушо не е творческа натура,
но е добро момче. И добре кара!

ПЪТУВАНЕТО

Навън е гъста, плътна мъгла. Качват ме в колата на Шушо.

Лицето на Шушо е белезникав облак с тъмни петна.

ШУШО
Здрасти, чичо Тошо! Да знаеш, че мога
да те закарам само до границата.
После отивам да инспектирам едни
мандри в Родопите.

Аз понечвам да се върна. Дъщеря ми ме тика обратно в колата.

АСЯ
Тате! Тате! Чуй! В Солун имам една
приятелка, Мария. Помолих я да ти
помогне. Тя ще ви чака оттатък
границата с нейната кола.

И захлопва вратата на колата.

Пътуваме. И да можех да виждам, нямаше да видя нищо извън
колата – гъстата белота на мъглата е обвила всичко. От време
на време профучават фарове на насрещна кола. По-скоро я чувам,
отколкото виждам.

Сипвам върху лявата си длан хапче от шишенцето. Отвинтвам
капачката от една малка бутилка минерална вода. Гълтам
хапчето.

ТОДОР
Тази мъгла наистина ли е толкова
гъста или на мен ми се привижда?

ШУШО
Не ти се привижда, чичо Тошо! Хич
даже не ти се привижда! Човек може да
си извади очите... О, извинявай, чичо
Тошо!

Шушо се обръща през рамо и виновно се усмихва. С ръката, в
която държа капките, го бутам да гледа напред. Слагам си
капки.

ТОДОР
Каква марка е колата ти, Шушо?

ШУШО

Пежо, чичо Тошо... Знаеш ли го вица за Пежо-то? Не?

Той пак се обръща назад към мен. Ръката, в която държа очилата, отново го бута да гледа напред.

ШУШО

Две мадами се срещат, едната кара „Пежо“, а другата – „Мерцедес“.
Втората пита „Как го взе това Пежо?“
– „На лизинг. А ти този мерцедес?“ –
„На духинг!“

Шушо високо квака от смях. Насилвам се да се позасмея и аз. По-добре да избягам от по-нататъшни разговори. Затварям си очите, слагам си очилата и пускам черните заслонки.

Шушо по стар български обичай си повтаря:

ШУШО

На духинг... на духинг.

СЪН 2. БАЛКОНЪТ

Дълъг старовремски балкон с ниски перила. Той е общ за два апартамента, на границата между тях е разделен с висока решетка. На едната половина аз и жена ми Ирина закачаме пране по въжетата. На другата половина се появява Хубавелката, уж случайно излязла да запали цигара. Тя така и не запалва цигарата, защото „изненадващо“ ме забелязва.

ХУБАВЕЛКАТА

Извинявайте, вие не сте ли Тодор Черкезов?

Колебая се дали да потвърдя.

ХУБАВЕЛКАТА

Знаменитият кино сценарист?

ИРИНА

А вие коя сте?

ХУБАВЕЛКАТА

Извинявайте, ние не се познаваме, аз съм психоложка в женския затвор. Работя върху една корекционна програма във връзка с дефицитите на личността. Начин на поведение, начин на мислене, как да се справят във всяка рискова ситуация.

Ирина мълчи и я преценява от главата до петите. Очевидно е, че съзира заплахата в нея, а на мен фигурата ѝ ми качва адреналина. Захласвам се и забравям да закача прането. Ирина минава пред мен, дава ми в ръцете пране и ме избутва да го закача в далечния край на балкона.

ХУБАВЕЛКАТА

Аз така се радвам на тази случайна среща!
Надявам се, че такъв творец, като Вас, господин
Черкезов, няма да откаже участие в програмата!

ИРИНА

(закача прането)

Запишете нашия домашен телефон и се
обадете, както му е реда.

ХУБАВЕЛКАТА

Аз звънях по телефона – и по
мобилния, и по домашния, ама...

Аз влизам с празния леген през вратата за другото пране.

ИРИНА

И случайно се оказахте на съседския
балкон.

ХУБАВЕЛКАТА

(невинно)

Ами да, съвпадение. Тук живее една
моя приятелка.

ИРИНА

Така ли? Глухата госпожа Мончева,
80-годишната, тя ли е приятелката Ви?

ХУБАВЕЛКАТА

(ва банк)

А преди два дни звънях и на входната
врата, но вие казахте, че господин
Черкезов е в командировка.

Аз се появявам с ново пране в легена. Подавам го на Ирина, тя
го взема, но аз не го пускам и така я придърпвам близо към
себе си. Носовите ни почти се допират.

ТОДОР

Писна ми да решавам вместо мен с кого
да се срещам, и с кого не!

ИРИНА

Аз го правя от грижа за...

ТОДОР

Това не е грижа! Не понасям да ми
извиват ръцете!

ИРИНА

А, така ли! А кой ми казва: „Моля
ти се, вдигни телефона и ако е
някой досадник, кажи, че ме няма!“?

Последните реплики Ирина произнася предателски високо. Оставям
легена в ръцете ѝ и отивам към Хубавелката.

ТОДОР
За какво става дума?

ХУБАВЕЛКАТА
За спасяването на човешки живот става дума!

ТОДОР
Е, как по-точно?

ХУБАВЕЛКАТА
Имам една лишена от свобода, която е емоционално-дистантна. Мъча се да установя доверителен контакт с нея, но тя е много дистантна. И изведнъж сподели, че иска среща с вас.

Хубавелката ненадейно премества поглед встрани и се оцъкля. Обръщам се да видя какво я изненадва.

Някой е изхвърлил боклук от горните етажи, на перилото се е залепил току-що използван презерватив. Ръката на Ирина взима презерватива с една салфетка.

ТОДОР
Какви ги вършиш?

Ирина тръгва и отдалечавайки се, отговаря:

ИРИНА
Нали все ми се караш, че не чистя?
Ето на – почиствам!

И изнася демонстративно „боклука“.

ХУБАВЕЛКАТА
Та тази лишена от свобода видяла интервю с вас по телевизията и иска да ви се довери. Моля ви да ми помогнете!

ТОДОР
Къде трябва да отидем?

В този момент се появява Ирина с нотите.

ТОДОР
Какви са тези ноти?

ИРИНА
По пътя да ги дадеш на Ванко.

ТОДОР
Кой Ванко?

ИРИНА
Катиния.

ТОДОР
За какво са му на Ванко ноти?

ИРИНА
Тези ноти бяха на майка му и аз държа
синът ѝ да си ги получи.

Чудя се къде да дяна глупавите ноти, но като знам, че няма да изляза на глава с жена си, пъхам ги под мишницата и поглеждам към Хубавелката.

ХУБАВЕЛКАТА
Извинявам се, вие дали сте с кола,
защото общежитието от общ тип е извън
града?

ТОДОР
Не, вече не карам кола... аз съм...

И се събуждам.

ПЪТУВАНЕТО 2

Устните ми безмълвно изговарят „аз съм сляп“. Шушо подушва, че съм се събудил и веднага бърза да ме заговори.

ШУШО
Еба си мъглата, чичо Тошо! Нищо не виждам! Зверя се като някой сляп...
О, извинявай, чичо Тошо!

За да замаже гафа, той бърза да смени темата.

ШУШО
Чичо Тошо, кога ще напишеш и ти един
сериал като „Прикрит дом“, че да се
прославиш на цяла България?

Стискам устни, за да не изтърва някоя пиперлива реплика. Бягам в съня... И от неговата кола се премествам в друга.

СЪН 2. БУФЕРНАТА ЗОНА

Морето е тъмнозелено, на места кафяво. Вълните бият и вдигат пръски. По крайбрежната алея се движи товарен микробус.

От огледалото за обратно виждане в микробуса виси жълта, правоъгълна табела (20 x 30), окантована с цветовете на осата – черни и жълти ромбчета. На табелата е оформено каре със следния надпис: „DANGER. Wild & sexy DRIVER“.

Пътуваме в товарен микробус. Вози ни мълчалив намръщен тип. Табелката се клатушка между него и Хубавелката, която седи на предната седалка, обърнала лице към мен.

ХУБАВЕЛКАТА
Още малко остана, господин Черкезов,
няма да съжалявате. От разказа на
тази малка проститутка може да се
роди нещо сериозно и значимо...

ТОДОР

А, значи Вие считате, последните ми филми за несериозни и незначителни?

ХУБАВЕЛКАТА

Ама, моля ви се, какво говорите, аз страшно харесвам филмите Ви! Гледала съм два пъти този за... обира на турската хазна, дето игра Мартин Вельов... Великолепно изпълнение! Как се казваше филмът? „Окото на..“ Изскочи ми името...

Аз не ѝ помагам. Изчаквам дали ще се досети.

ХУБАВЕЛКАТА

Нещо свързано с митологията беше...

Типът се обажда без да се обърне.

ТИПЪТ

„Окото на циклопа“

ХУБАВЕЛКАТА

Да, точно така! „Окото на циклопа“! Браво на теб!

ТОДОР

А, и вие сте го гледали?

ТИПЪТ

Не съм... Българско кино аз не гледам.

Хубавелката се разтревожва.

ТОДОР

А така! Защо?

ТИПЪТ

Щото напразно харчите парите на данъкоплатците!

ТОДОР

Затова пък гледате сериали?

ТИПЪТ

Сериалите не се броят за кино.

Хубавелката се сконфузва, чуди се как да замаже ситуацията.

ХУБАВЕЛКАТА

Е, да, във филмите на г-н Черкезов, няма „wild and sexy“ сцени.

Тя смъква окантованата табелка и я бута в жабката.

ХУБАВЕЛКАТА

И прибери, моля ти се, тоя кич!

Хубавелката демонстративно се премества отзад и сяда до мен. От нея флуидите просто текат, ще ме задавят.

Типът превключва скоростите и подкарва колата с много силен демараж.

ТОДОР

Моля ви се, това, че не харесвате
българско кино, не значи, че трябва
да ни изтрепете!

Типът набива спирачки.

ТИПЪТ

Дотук бяхме.

ХУБАВЕЛКАТА

Защо?

ТИПЪТ

До тук бяхме.

Хубавелката погрознява от яд.

Типът нищо не казва повече.

ТОДОР

Далече ли е?

ХУБАВЕЛКАТА

Няма и петнайсет минути ходене.

ТОДОР

Какъв е проблемът?.

Ние с нея вървим по черния път нагоре. От лудото каране на мен ми се повдига и аз вдишвам дълбоко, за да се успокоя. Долу зад гърбовете ни, в ниското, микробусът маневрира за връщане.

Спира. Чува се клаксон. Типът се подава от кабината и оставя нещо на пътя. След това отпрашва. Хубавелката вижда, че ми е лошо и се връща тичешком. Взема нещото и пак така на бегом се изкачва при мен.

В ръцете ѝ са нотите.

Провираме се през жълти камъши, които са по-високи от главите ни. Хубавелката води, аз я следвам. Докато говори, от време на време се обръща и ме поглежда.

ТОДОР

Вие как попаднахте в затвора?

ХУБАВЕЛКАТА

Завърших психология и имаше вакантно място.. Всъщност аз отначало започнах в мъжкия затвор с наркозависими, но се преместих, щото...

ТОДОР

Нека отгатна – преместихте се по лични причини?

ХУБАВЕЛКАТА

Да, как познахте?

ТОДОР

Заради приятел?

ХУБАВЕЛКАТА

Не, заради един лишен от свобода, който ми се обясни в любов.

ТОДОР

А, така ли?

ХУБАВЕЛКАТА

Това е много интересна история. Направо за филм.

Интуицията ми подсказва да премълча, защото се досещам накъде отива работата.

Хубавелката върви все така напред, аз я следвам. Пресичаме графични пространства. Крачим през пътеките между водните огледала на солниците.

ХУБАВЕЛКАТА

Бях съвсем неопитна. Правех интервю с един, беше постъпил за пръв път. В метадонова абстиненция. Той бе интелигентно момче. От добро семейство. Баща му – музикант, майката – тур оператор.

След това вървим покрай насипи със сол. Водата мътно отразява небето. Тихо е. Нашите силуети се очертават върху белия фон на солта.

ХУБАВЕЛКАТА

Стараех се да скъся дистанцията, усмихвах му се. После го срещнах един-два пъти в коридора и пак му се усмигнах, нали, търсех доверието му. А той го изтълкувал като знак за по-особено внимание.

Вървим по дървена настилка между квадратите на водните езерца. Хубавелката е напред, аз я следвам.

ХУБАВЕЛКАТА

И почна да идва на интервюта с мен. В течение на две години. Говорехме на различни теми. Той с нищо не показваше чувствата си. И чак на втората година ми се обясни...

На мен продължава да ми се гади и на едно разширение аз се отбивам, за да подишам въздух. Хубавелката ми дава една дъвка. Отминава и спира да ме изчака. Слагам нотите на земята, отвивам дъвката и я лапвам.

ХУБАВЕЛКАТА

Аз тогава намерих за по-уместно да се преместя в друг затвор. И дойдох в женския... Само че като излезе на свобода, и той дойде тук.

Аз се изравнявам с нея.

ТОДОР

Шофьорът!.. Познах, нали?

Отминавам. Тя казва след мен.

ХУБАВЕЛКАТА

Да. Страшен сте!.. Не мога да се отърва от него. Непрекъснато ме преследва.

Нотите остават на разширението. След малко Хубавелката се връща, взима нотите, вика след мен.

ХУБАВЕЛКАТА

От това не става ли сценарий за филм?

Седя на пейка пред една зелена барака, едноетажна. Вляво от мен, горе, на нивото на човешки поглед, е шампосан надпис „Втори район“.

Редица от циментени стълбове и релси, между които е опъната телена ограда, разсича по диагонал пространството от горния ляв ъгъл до долния десен и разграничава зоната на свободното море от затворническия двор. От вътрешната страна на оградата Хубавелката води малката проститутка, много по-ниска от нея.

Стискаме си ръцете с проститутката. Придърпвам я да седне до мен на пейката. Хубавелката остава права. Проститутката има невинно, ангелско лице. В скромните дрехи, без грим, с тези светлозелени очи може да бъде персонаж от юношески филм за първата любов.

ТОДОР

(бодричко)

Ще си говорим ли?

Момичето ме поглежда в чатала и се прозява широко, без да крие устата си. Опъва крак върху крак.

ПРОСТИТУТКАТА

Отказвам се.

ТОДОР

Моля?

ПРОСТИТУТКАТА

Отказвам се. Не ми се приказва.
Дай една цигара.

ТОДОР

Не пуша, съжалявам.

ПРОСТИТУТКАТА

Джиясем имаш ли? Дай да го ползвам.

И аз – с всичкия си акъл! – ѝ подавам мобилния. Тя го грабва и тутакси набира някого, дръпва се настрани и почва бързо да говори. Психоложката е недоволна, че съм дал GSM-а без нейното съгласие. Тя догонва момичето и почва да я увещава шепнешком. Проститутката не ѝ обръща внимание.

Аз ги оставям да се обясняват и мръдвам към морето. Нотите остават на пейката.

Задната част на бараката ме изненадва с вида си. Очевидно е имало силна морска буря наскоро. Вълните са изкъртили дъските от гърба на бараката и фасадата зее като паст с изпочупени зъби. Зад проломените наполовина дъски се провижда креват, заринат в пясъка. Само металните тръбни рамки на кревата се подават. Влизам в стаята, решавам да се заиграя.

Привдигам затрупаното с пясък одеяло и виждам, че човек спокойно може да се пхне под него.

И ето ме – заринат под пясъка, все едно че съм спял, докато бурята е ломила стената и засипвала постелята ми. Мъдря се и чакам. Психоложката подвиква отвън.

ХУБАВЕЛКАТА

Къде сте, господин Черкезов?

Тя надниква. Вижда ме и се стъписва.

Аз лежа под одеялото. Привдигам с ръка свободната му част, за да покажа, че има място за още един.

Тя се разсмива. След това се озърта. Зад гърба ѝ е дигата от каменни блокове, през които прозира морето, жив човек няма. Влиза.

Двамата лежим под одеялото един до друг. Хубавелката е зашеметяващо близко.

ТОДОР

Ти пишеш ли?

ХУБАВЕЛКАТА

Да...

ТОДОР

Стихове ли?

ХУБАВЕЛКАТА

Предимно... Но имам и един
сценарий. За това, което Ви
разказах.

Съвсем предпазливо, почти невинно, обръщам главата си и допирам устни до бузата ѝ. Тя се покорява. Знам, че мога да продължа играта, но протакам. Дали от желание да изконсумирам момента или от нерешителност? Постояваме така. Хубавелката първа се решава на следваща стъпка, бавно започва да се извърща към мен и неочаквано се оцъкля, защото е видяла нещо зад главите ни. Дръпва се, доколкото е възможно под одеялото. Аз избелвам очи наопаки. Поглеждам.

През процепите на счупените дъски наднича ангелското личице.

ПРОСТИТУТКАТА

Катя ме накара да го повикам този.
Били се познавали.

Проститутката се отмества и на нейното място се очертава пълна женска фигура.

Хубавелката напират да се изсули изпод одеялото, но аз я задържам насила и ѝ шепна на ухото:

ТОДОР

Чакай, чакай!... Стой, недей!... Това
е Катя. Това е Катя, нашата кума. А
тя умря преди пет години! Тука има
нещо!

Катя е все такава, някак си торбеста, но с поглед ще ме изпие.

ТОДОР

Ти ли с

КАТЯ ЧМИХОВА
Съм.

ТОДОР
Ама нали...?

КАТЯ ЧМИХОВА
И кво? Не може ли да се върне
човек за ден-два в буферната зона?

Заставам в отвора на разрушената стена до счупения прозорец.
Изтупвам пясъка от себе си. Стоим и мълчим.

Катя Чмихова пита несдържано.

КАТЯ ЧМИХОВА
Как е моя Ванко?

ТОДОР
Синът ти не съм го виждал, има -
няма две години... В началото след
твоята... си пишихме имейли...

КАТЯ ЧМИХОВА
(все със същото настървение)
Още ли е с оная?

ТОДОР
Не съм сигурен. Май се разделиха...
Бяха си взели куче.

КАТЯ ЧМИХОВА
Деца имат ли?

ТОДОР
Имат май... ама - да пукна - не
помня момче ли е или момиче...
Ирина знае по-точно... Тя поддържа
връзка.

Катя се обръща с гръб към мен и се заглежда нейде към морето.
Тя омеква, пред очите ми се спихва. Тогава аз се сещам за
нотите.

ТОДОР
(към Хубавелката)
Иди, донеси, моля те, нотите от
пейката!

Това е добър повод за психоложката да се измъкне от
неприятната ситуация. Тя бързешком излиза. Чакаме.
Психоложката се връща и ми дава нотите. Аз ѝ правя знак с очи
да ги даде на Катя. Хубавелката ги пъха в ръцете на Катя. Като
вижда нотите, Катя съвсем омеква и сядна на пясъка.

ТОДОР
Днеска трябваше тези ноти да ги върна
на Ванко, днеска щях да го видя.

Нотите са в скута на Катя, тя ги разлиства. Ръцете ѝ милват
ръкописни бележки върху петолинията. Тя, милата, просто
„потъва“ в тях. Морето зад нея тъмнее.

КАТЯ ЧМИХОВА
Вие как сте? Ирина пее ли, има ли
гастроли?

ТОДОР
Чат-пат... Главно преподава...

КАТЯ ЧМИХОВА
Е, поне сте живи...

Тя полага нотите върху пясъка до себе си.

Нотите лежат на пясъка до подпетените ѝ гуменки. Краката ѝ
тръгват. Струйки пясък се сипят върху нотите.

ПЪТУВАНЕТО 3

Колата равномерно боботи, но скоростта е много ниска.

ТОДОР
(пред диктофона)
„Катя остави нотите на пясъка и
тръгна през буферната зона. Накъде
ли?..“

Изключвам диктофона, но го държа в готовност.

ШУШО
Чичо Тошо, искам да кажа нещо! Може
ли?

ТОДОР
Може, разбира се.

Шушо се обръща.

ШУШО
Адска мъгла, чичо Тошо! Ад, същински
ад. Направо да окъоравееш!.. О,
извинявай, чичо Тошо!

Аз не се обиждам, досмешава ме. Пак се унасям.

Шушо вижда изпреварваща ни кола и вика:

ШУШО
Глей го тоя идиот! Глей го!

Червените задни светлини на колата вече са пред предното
стъкло и се отдалечават в мъглата.

СЪН 3. ДАМЯН

Седя на писалището си с лице към прозореца, зад който се шири
панорама от планински ридове. Отвън се чува репетиция на
състава, чиято солистка е Ирина.

Ровя из старите архивни папки. Намирам текста, който ми трябва, ала когато полагам длан върху страницата, буквите, които индигото е оставило върху второто копие, се залепят на дланта ми. Ефектът ме плаши – ръката сякаш привлича буквите и те се отлепят от страницата. Веднага натискам длан, за да запазя написаното. Навън засвирват по-стройно, Ирина пее.

В двора на селската ни къща сме изградили малка полукръгла сцена. На нея Ирина и петимата от състава (клавишни, перкусии, соло китара, бас китара и контрабас) репетират. Диапазонът на Ирининия глас е впечатляващ. Дървените пейки за публиката са мокри от току-що превалелия дъжд.

По стръмните каменни стъпала от входната порта към двора слиза Дамян и бута колело със спукана гума. Той сяда на една пейка.

Ирина забелязва Дамян и спира да пее. Музикантите един по един също престават да свирят.

Музиката спира и това привлича вниманието ми. Отивам до прозореца, надниквам.

Дамян седи на последната пейка. Ирина отива при него и започва да съблича мократа му риза. През това време музикантите се изнизват и ги оставят сами. Дамян сваля и тениската. Подава я на Ирина. А след това събува и панталоните. Ирина тръгва с мокрите му дрехи. Дамян остава на пейката по боксерки.

Аз съм край лавицата с книги, над която има окачени големи плакати на Ирина за нейни международни изяви. Ирина застава на вратата на кабинета, ръцете ѝ са опънати към двора, така че мокрите дрехи на Дамян, които носи, да капят навън.

ИРИНА

Хванал го дъждът, докато стигне до нас.

ТОДОР

Ти откъде го познаваш Дамян?

ИРИНА

Ами... снимал е за телевизията наши концерти.

Аз кимвам разбиращо.

ИРИНА

Освен това срещали сме се в зала „България“. Един от малкото в гилдията ви, който ходи на класика.

ТОДОР

Да, бе, да! Последния път се засякохме на Баренбойм. Аз бях във възторг, ти имаше забележки... Дамян – също... За какво ли съм му притрябвал?

Аз излизам през вратата покрай нея.

Отивам към сцената. След дъжда е прохладно, свежо. Може да се диша. Появявам се зад гърба на Дамян. Той се здрависва спокойно, сякаш си е в реда на нещата да ми седи на пейката само по гащи. Аха – да направи някакъв коментар, но се отказва. Аз оставам прав и щъкам наоколо.

ТОДОР

Ти да не си дошъл с колело чак от
София?

ДАМЯН

Не. Дойдох с рейса. Колелото го
купих от един циганин долу, в
селото. Искях да изпреваря бурята.

ТОДОР

За колко?

ДАМЯН

За малко, за петнайсе минути.

ТОДОР

Не, бе, за колко го купи?

ДАМЯН

Двеста кинта.

ТОДОР

Ти си луд! За тези пари можеш да
вземеш чистак ново.

Жена ми донася моята хавлия, онзи я облича.

ДАМЯН

Но спухах гума още на моста. И ме хвана дъждът.

Разменят си погледи с Ирина. Тя влиза в къщата. Чакам го да
изплюе камъчето. Той мълчи и даже не ме поглежда.

ТОДОР

Как си? Как е жена ти? Тя се
казваше... Сия ли се казваше?

ДАМЯН

Сия.

(с равен глас)

Погребах я преди десет дни.

ТОДОР
Извинявай, не знаех... Моите
съболезнования!

Дамян кима. Ирина ни вика.

Отиваме към масата, на която Ирина е сервирала бутилка и салата. Сядаме. Понечвам да съобщя на Ирина.

ТОДОР
Съпругата на Дамян...

ИРИНА
(отсича)
Знам.

И налива ракия в три чаши. Аз покривам с длан нейната. Гледам я с укор. Тя отмества непреклонно ръката ми.

ИРИНА
За бог да прости!

Тя сипва, взима чашата си, отлива на плочките. И гаврътва ракията на екс. Сипва си повторно. Вече не я гледам, не желая да виждам как ще се напие.

Дамян също отлива и пие, без да ме погледне.

И аз се присъединявам към ритуала, макар че познавах въпросната Сия бегло.

ТОДОР
Тя, жена ти, в радиото ли работеше?

Дамян кима.

ТОДОР
В „Хоризонт“ или в „Христо Ботев“?

ДАМЯН
В „Христо Ботев“.

ТОДОР
Давал съм ѝ интервюта... Сигурно ти е тежко без нея. Можем ли нещо да ти помогнем?

ДАМЯН
Можеш. За това съм дошъл!

Вдига очи. Някак заканително ги насочва към моите. Жена ми се пресяга бързо и слага ръка пред устните му. Странен жест, интимен! Дамян хваща ръката ѝ, целува крайчетата на пръстите и без да я пуска, я сваля надолу. След това ме поглежда.

ДАМЯН

Дошъл съм... Дай да седнем двамата с
теб да си поговорим по мъжки и да
решим този въпрос.

Проумявам, прозирам мелодраматичната фабула на филма – какъв
филм?! – на скеча, в който ме канят да участвам.

ТОДОР

Нямам намерение да решавам с теб
никакви въпроси. Ако обичаш, омитай
се от къщата ми!

Ставам и тръгвам.

ТОДОР

(в движение)

Като се върна, дим да те няма.

Аз се заплитам в окачените да съхнат дрехи на Дамян и
изпреварвам Ирина, която ме е последвала, с въпроса.

ТОДОР

Откога сте...?

Тя почва да мънка, едва ли не с усмивка.

ИРИНА

От дълго.

ТОДОР

Колко дълго?

ИРИНА

От... откакто Ася постъпи в
университета...

Напрягам се да сметна колко години са минали, откакто дъщеря
ни завърши. Насън броенето е непосилна задача. А и вятърът
духва ризата на Дамян и я залепя на лицето ми.

ПЪТУВАНЕТО 4

В съня си съм се смъкнал надолу по задната седалка. Якето на
Шушо е провиснало над главата ми и ме удря по лицето. Мъча се
да се освободя.

ТОДОР

...Откога? Откога?

ШУШО

От три часа! От три часа се мъча с
тая мъгла, чичо Тошо! Без очи
останах! О, извинявай, чичо Тошо!

ТОДОР

Не бе, Шушо... Откога.. откога вие с
Ася... кога завършихте училище?

ШУШО

Преди пет години, чичо Тошо! Преди
пет години! Тя постъпи да следва, пък
аз си вадя...

Шушо се запъва, но най-накрая намира нужната дума.

ШУШО

...аз си вадя... акъла с тази кола!

И се усмихва победоносно.

ТОДОР

Пет години... пет години...

СЪН 3. АДЮЛТЕРЪТ

Аз отмахвам ризата на Дамян от лицето си.

ТОДОР

Пет години! Цели пет години?!

Ирина кимва, потвърждава. Аз бягам от нея, влизам в къщата. Тя дава знак на Дамян да изчака и се втурва да ме догони. Аз вече се качвам по стълбата, когато тя влиза в кухнята и тръгва подире ми. Аз бягам от нея на втория етаж, Ирина ме следва по петите. Отивам в тоалетната да се облека, но тя ме догонва и дърпа вратата, не ме оставя да се заключа. Аз отново бягам от нея и влизам в столовата. Ирина е след мен. Един от музикантите, който в това време е обядвал, се измъква с чиния супа в ръце. Ние минаваме през столовата и тръгваме да излизаме. На изхода се сблъскваме с втория музикант, който в това време влиза, носейки кана с вода и плодове в купа. Като ни вижда, той се стъписва и запреща изхода. Ние се връщаме обратно – аз напред, Ирина след мен. Измъквам се през вратата и тъй като първият музикант продължава да стои в центъра на хола с чинията супа в ръце, бягам от ненужния свидетел по стълбата към чардака. Ирина е зад мен.

ИРИНА

Ти си непоносим егоист!.. Само
работата, твоята работа!

(имитира гласа ми)

„Най-важното нещо в живота ми е
работата!“

ТОДОР

На теб нещата ти се отдават лесно,
щото талантът ти е голям, а на мен ми
се налага да работя, щото при вас
деветдесет процента е талант, а при
нас деветдесет процента е бачкане!

ИРИНА

Е, да, това ти е оправданието.
Оправдаваш се, че работиш заради нас,
а живееш само за своето его.

ТОДОР

А кой ти построи сцена, кой ти организира концерти тука?!

ИРИНА

Ти пак заради себе си го направи, за да съм ти под ръка!

Качвам се по стълбата. Ирина продължава да ме гони. Но и тук има излишен свидетел – третият музикант лежи в шезлонг и си пие кафето. Пресичам целия чардак и отивам на другия край.

ТОДОР

Лошо ли е да сме заедно, не е ли редно да имам жена при себе си поне два месеца в годината!

ИРИНА

Ето за това най-много те мразя, мразя те, не мога да те понасям! Ти считаш, че трябва да ме имаш! Дамян не иска да ме има, а просто да е с мен!..
Затова с него ми е леко, затова тръгвам с него!

Аз веднага ѝ препречвам пътя и искам да я задържа, за да не слезе по стълбата.

ТОДОР

Как ще си тръгваш, бе, довечера имаш концерт!

ИРИНА

Ето, виждаш ли какъв си!

ТОДОР

Недей, моля ти се! Не си тръгвай.
Имам нужда от тебе.

ИРИНА

Ти имаш нужда (както казва един твой любим режисьор) не от мене, ти имаш нужда от жена, бавачка, любовница, майка, готвачка.

Поправям я машинално.

ТОДОР

Жена, метреса, бавачка, санитарка, сестра.

ИРИНА

Е, това вече е върхът! Край. Чао!

Аз я хващам за ръцете, не ѝ давам да върви, тя се сурва по стълбата, повлича ме и мен. Някак-си успява да се измъкне, бяга от мен по коридора. Догонвам я, препречвам ѝ пътя към изходната врата, избутвам я навътре в помещението и я повалям на един стол-кресло.

ТОДОР

Трябва да ти кажа нещо много важно.

ИРИНА

Остави ме, ти си ненормален! Пусни ме!

ТОДОР

Ела, дай да те целуна.

Тук са другите двама музиканти, които се втурват да ни разтърват. Единият е по-активен, другият е по-ленив и присмехулен, той не се меси.

ТОДОР

(към активния)

Разкарай се оттук!

Аз се боричкам с активния, през това време Ирина избягва и излиза навън. Хуквам да я гоня. Активният след мен. Пасивният остава да гледа сеир. На двора са вече и другите трима музиканти, те се струват около нас с Ирина и се мъчат да ме възпрат. Дотърчават трима съседи-съселяни. Довлича се и Дамян, който нелепо и смешно се намесва в разправията. Това ме въбесява окончателно, аз се нахвърлям върху него и си изкарвам целия насъбран гняв отгоре му и най-вече върху моята хавлия, с която е навлечен. На всяка цена искам да си взема хавлията, а той не ми я дава. Най-сетне аз я изтръгвам от ръцете му. Дамян със залитаща походка тръгва в обратна посока. Върви и кашля, диша тежко. Изминава десетина крачки и присяда. Малко след това рухва. Ирина изтърчава, надвесва се над него, иска да го привдигне, не успява и панически вика за помощ. Всички музиканти се скупчват около падналото тяло, закриват го от погледа ми. Един донася кана с вода, Ирина се връща при мен за хавлията, грабва я от ръцете ми, хуква и изчезва от полезрението ми. На мен ми прилошава, останал съм сам, сядам на земята. Тримата селяни и единият от музикантите донасят широка черга, на която да сложат Дамян, но вече е късно. Хората се отдръпват. Покриват тялото с чергата. Ирина дотърчава обратно – в едната ѝ ръка е хавлията, в другата носи бутилка ракия. Тя кляка, подпъхва хавлията под главата на Дамян, дава му да пие от ракията. Той е безжизнен. Ирина осъзнава какво се е случило, надига бутилката и пие. След това ме вижда и тича към мен. Налива ми в устата ракия. Аз глътвам и се закашлям. Дишам дълбоко.

ИРИНА

Слава богу! И двамата на един път
щяхте да ми дойдете в повече!

Усмивва се през сълзи. И пак гаврътва солидна глътка от ракията. Зазвучава детско гласче, което пее „В траве сидел кузнечик“. Ние се обръщаме по посока на гласчето.

СЪН. ДЪЩЕРИЧКАТА

Дъщеря ни Ася е малка, четири-пет годишна. Тя е на сцената и пее. Ние с Ирина сме млади, седим на пейка и сме нейната благодарна публика.

(пее)

АСЯ

„В траве сидел кузнечик, /в траве
сидел кузнечик, /совсем как огуречик/
зелененький он был. /Представьте себе,
представьте себе, /совсем как
огуречик. /Представьте себе,
представьте себе, / зелененький он
был...“

ТОДОР

А сега на английски!

АСЯ

There was a grasshopper/All green
like a cucumber,/All green like a
cucumber/There was in a grass./ Could
image you, could image you/All green
like a cucumber,/Could image you,
could image you/ There was in a
grass.

ТОДОР

На френски.

Детето пее на френски.

ТОДОР

Ася! Ти си феноменална, тате! Като
ме изгонят от киното, ще печелим с
теб в цирка.

Дъщеричката спира да пее, казва „браво“ и започва да си
ръкопляска.

ПЪТУВАНЕТО 5

Мобилният ми телефон ме буди. Колата стои на място. Мъглата е
още по-гъста, нищо не се вижда. Очевидно сме спрели на
границата, защото се чуват гласове на гръцки. Говорят си хора
някъде наблизо.

АСЯ

(по мобилния)

Как си, тате, пристигна ли в Гърция?

ТОДОР

Така изглежда. Взе ли епикризата?

АСЯ

(глас)

Да.

ТОДОР

И кво казаха, ще има ли друга
операция?

Дъщеря ми запеца. Отваря се предната врата. Чувам как Шушо
сяда на седалката отпред, ръката му подава моя паспорт.

ШУШО

Welcome to Greece, чичо Тошо!
Запознай се с Мария.

В отвора на задната врата се подава главата на Мария. Тя
протяга ръка към мен.

МАРИЯ

Bonjour!

Аз небрежно, някак сърдито отвърщам на жеста ѝ. И повтарям
въпроса си към Ася.

ТОДОР

Ще има ли друга операция?

ШУШО

Айде, чао, чичо Тошо, че окъснях.

АСЯ

(глас)

Вероятно ще се наложи, но щяло да
бъде съвсем рутинно.

ТОДОР

Да, бе, да, да ти бъркат в мозъка.

ШУШО

Бай, Мария!

МАРИЯ

(на френски)

Довиждане.

Колата тръгва. Мария ми казва нещо любезно на френски.

ТОДОР

(троснато, на български)

Жаден съм, искам да пия една бира.

(на френски)

Една бира.

АСЯ

(по телефона)

Дай ми Мария.

Подавам мобилния на Мария. Повтарям.

ТОДОР

Жаден съм, искам да пия една бира. Да
седнем в бар.

(жест)

Бар.

Мария и дъщеря ми разменят няколко реплики.

МАРИЯ
(на френски)
Дъщеря ви каза да не прекалявате с бирата.

ТОДОР
(инатливо)
Да седнем в бар.

Мария ми връща мобилния. Също ми се тросва.

МАРИЯ
(на френски, ядосано)
Няма време за сядане, изчакайте.

Излиза от кадър.

АСЯ
(глас)
Ало, тате...

ТОДОР
Кога ще е втората операция?

Пътуваме, двигателят на Мария почти не се чува. Мъглата е все така непрогледна. Отварям бирата. В едната си ръка държа хапчето.

Мария казва нещо отривисто на френски. Много е дръпната.

ТОДОР
(на френски, заядливо)
Учих френски навремето в гимназията, ама...
(на български, още по-агресивно)
Нямам думи да ти обясня какво значи да чакаш операция. Какво значи да ти бъркат в мозъка!

Тонът ми обижда Мария. Тя замлъква. Мъглата се стъстява. Шумът на нейната кола почти не се чува, добре, че има автомобил отпред, за да се разбира, че пътуваме. Неговите светлини и множеството електронни мигащи сигнали по таблото на колата ме унасят.

СЪН 4. ТАЛИБАНИТЕ

Неоновото осветление на тавана свети. През прозорците вдясно прониква дрезгава светлина.

МЛАДИЯТ ТАЛИБАН
(със силен акцент)
Господа, вас тука събрали да посрещне нов президент на твоя ислямска република. Казва се той Пъдарев и работил в кино бизнес, както вие. Това голяма чест за вас, най-заслужили хора от кино.

Ръкопляскания. По стъпалата се изкачва пълничка фигура. И държи ответна реч.

ПЪЛНИЧКАТА ФИГУРА

Господа, ние благодарим за оказаната чест. Високо ценим положителните промени, които настъпиха в нашата страна след вашето идване, а именно – омиротворяването на държавата, свеждането до нула на наркоманията и криминалната престъпност, и най-вече битовите кражби. Нашето прабългарско потекло е от вашите земи и неслучайно нашият хан Крум също е рязал ръцете на крадците!

При тези думи Младият талибан махва недоволено и дава знак на Пълничката фигура да прекрати речта си.

ПЪЛНИЧКАТА ФИГУРА

(смотолевя набързо)

Дълбоко се надяваме, че идването на новия президент ще даде тласък и за развитието на една нова и силна култура.

В този момент токът изгасва. Чакалната потъва в здрач. Краката на преден план се раздвижват. Един от тримата талибани на стълбите по знак на младия талибан притичва през залата. Нашата групичка не мърда. Хората седят с лица в различни посоки – някои са в профил, някои в гръб, някои в анфас. Един фенер на заден план е насочен към групата. Близо до мен са някои от моите авери – художникът Ивайло Гацев, операторът Коко Железния, колежата Любо Готиния. Останалите са телевизионери. Всеки държи официална покана, на която със златни, релефни букви върху зелен фон е инкрустиран текст с източна писменост. На моята, която аз придържам над велосипеда, единственото, което се разбира, е името ми – TCHERKUEZOV. Осмелявам се да попитам.

ТОДОР

Някой познава ли го този... президента?

ИВАЙЛО ГАЦЕВ

(предпазливо)

Видях му снимката в Интернет. Снимал е техни пропагандни клипове.

ТОДОР

В кой интернет?

ИВАЙЛО ГАЦЕВ

В техния. До глобалния, както знаеш, вече няма достъп... Доколкото успех да се ориентирам по фотографиите е важна клечка в тяхната култура.

Младият талибан вика в здрачната зала.

МЛАДИЯТ ТАЛИБАН

Моля, моля, не!

Млъкваме. Вдигам ръка и с жестове искам разрешение да отида до тоалетната. Младият талибан дава знак на един от охраната да ме придружи. Онзи слиза по стъпалата и ме подканя с „Калашник“ в ръка да тръгвам. Аз давам знак на Ивайло Гацев да ми надзирава велосипеда и отивам.

Опитвам се да се облекча, но нищо не се получава. Поглеждам през рамо към талибана.

ТОДОР

Please, leave me alone!

ТАЛИБАН

No English, no!

ТОДОР

Ми не мога така!

Обръщам се и демонстративно дърпам ципа на панталона.

Моят придружител отива при въоръжените си другари. Не е останал никой от посрещачите. Само Ивайло Гацев ме изчаква край велосипеда.

ТОДОР

Не мога да се облекчавам с „Калашник“ в гърба. Лично аз не мога така!

Ивайло Гацев ми подава поканата.

ИВАЙЛО ГАЦЕВ

Посрещането се отлага.

ТОДОР

За какво ми е?

ИВАЙЛО ГАЦЕВ

Пази си я, може да потрябва. Знае ли човек?

Аз отключвам катинара на велосипеда.

ИВАЙЛО ГАЦЕВ

Добре си ти, че си имаш колело.
Еба си как им скочи цената!

ТОДОР

Пеш ли си?

ИВАЙЛО ГАЦЕВ

Как да съм? Колата отдавна съм я дигнал на трупчета, бензин няма, за метрото и тролейте няма ток.

Прибираме се покрай фасада с олющена мазилка, личи си, че тя е смъквана насила, за да се премахнат залепените по нея рекламни плакати и други цветни изображения. Пред входа на сградата има статуи на две човешки фигури в цял ръст, които, за да не се

виждат, са обвити с найлони и пристегнати с въжета. Аз бутам велосипеда, чийто фар хвърля светлина върху пътното платно.

ИВАЙЛО ГАЦЕВ

Черо, ти нали имаше нещо еврейско?

ТОДОР

Наполовина... По майка съм евреин.

ИВАЙЛО ГАЦЕВ

Научих, че евреите ги интернирали пак. Не в лагери, ами в Израел... Или каквото е останало от него.

Изтръпвам и млъквам. Вървим.

ТОДОР

Сигурно ли е?

ИВАЙЛО ГАЦЕВ

Западняците били изнасяли този-онзи с хеликоптери.

ТОДОР

Кои западнаци?

Ивайло се навежда до ухото ми и прошепва само на мен кои са западняците. За момент спирам да асимилирам информацията.

ТОДОР

Ясно. Мерси.

Отминаваме.

Минаваме през тунел, чиито стени и таван са били някога изрисувани с графити. Всичко това сега е замазано с боя – очевидно първа ръка, защото отдолу прозират някои от по-ярките рисунки. Фарчето на колелото хвърля удължени сенки и отблясъци в това затворено пространство.

ТОДОР

Не те питам откъде знаеш.

ИВАЙЛО ГАЦЕВ

Нали живея близо до посолството им, закачам се тайно към техния Wi-Fi.

ТОДОР

Ти много рискуваш.

Ивайло Гაცев прави жест, че не му пука. Давам му да държи велосипеда.

ТОДОР

Ще пусна една вода.

Отивам към стената да се изпия. Той деликатно се отдалечава, светлината от фарчето с него. Застанал съм пред стената да се облекча. В този момент ме заливат ярки лъчи на автомобилни фарове. Аз се обръщам след тях.

Два джипа са спрели в другия край на тунела, така че фаровете

им осветяват един очевидно съвсем наскоро нарисован графит. На неговия фон двама талибани изправят младо момче с физиономия на Дон Кихот пред обектива на видеокамера. На гърдите на момчето виси табела с някакъв надпис. От втората кола извеждат женска фигура, облечена в бурка, също с табела на гърдите и я поставят пред камерата близо до момчето. Придружаващите ги се дръпват зад оператора. Когато камерата започва да снима, момичето неочаквано сваля горната част на бурката. Открива се лицето на красиво младо момиче с искрящи очи. Тя гледа своя любим и той нея. Те се съзерцават... Не ги оставят да се гледат дълго, нахвърлят се върху нея, нахлузват бурката върху главата ѝ. Един от талибаните започва да бие момичето с пръчка по задника. Други двама държат момчето и той не може да ѝ помогне.

Ние отминаваме към дъното на тунела, дясната му половина също е със заличени графити.

ИВАЙЛО ГАЦЕВ

Иде ми и на мен да взема четката!...

ТОДОР

Ако не ти е мил животът...

СЪН 4. ЛИСТОВКАТА

Ирина ме посреща на входната врата, прави предупредителен жест с пръст пред устните си и ми посочва листовката на кухненската маса. Аз опирам велосипеда на стената в антрето и отивам да видя листовката. В това време тя затваря вратата, минава към мивката, пуска силна струя вода, взима четири чинии, надниква иззад гърба ми и ми помага да открия опасния текст. Върху листовката има графа НАЦИОНАЛНОСТ. Сещам се за предупреждението на Ивайло. Премалява ми. Отварям хладилника, изваждам бутилка ракия. Ала Ирина енергично отказва да пие. Тя държи две чинии в ръцете си, аз други две и през цялото време, докато тя говори, потракваме с тях за конспирация.

ИРИНА

Аз съм го срещала посланика на един прием. С него – само любезности, но по-нашироко приказвах с аташето по печата. Даже аташето бе на последния ми концерт. Сега ме е яд, че трябваше да му отделя повече внимание, а не да се лигавя светски. Надявам се да ме помни.

Ирина седи на камината. Аз съм коленичил на пода отстрани на коленете ѝ и съм положил глава в скута ѝ. Тя се навежда над мен и ме целува по шията. Отстрани гледката е двусмислена: може да изглежда, че Ирина ме целува, но може и да е вампирка, смучеща кръвта ми.

СЪН 4. БЯГСТВОТО

На утрото излизаме от блока. Аз нося вързоп с най-необходимото. Ирина е покрита от глава до пети с бурка, която затруднява ходенето ѝ. Аз подтичвам напред, тя изостава. Връщам се нервно и ѝ помагам да побърза, след това отново я изпреварвам. За щастие е рано и не срещаме никого по пътя си

към парка.

Няма никой и в парка. Ирина се осмелява и отмята покривалото на бурката. Запрята полите над коленете – сега вече може да ходи свободно. Почти тичаме. На един дъх изминаваме разстоянието до другия край на парка.

На мен пак ми се пикае.

ТОДОР

Не издържам повече, ще пусна една вода!

Свървам в храстите да се облекча и – ето на! – бронирана кола и около нея – силуети на трима с бели роби и чалми. Обръщам се и махам на Ирина. Тя, слава Богу, успява да се забули, без да я забележат. Търчим по-далече от БТР-а без път и пътека.

Стигаме до задната стена на посолството, която съзираме през дърветата.

Излизаме от гората, притичваме до стената и се промъкваме до ъгъла. На един бодлив храст остава парче от дрехата на Ирина.

За щастие стигаме до входа без други прекеждия. Вътре, зад портата, има будка. Звъним на домофона. Човекът в будката вдига телефонната слушалка.

ИРИНА

Казвам се Ирина Черкезова. Джаз певица. Искam среща с господин аташето по печата. Той ме познава.

ЧОВЕКЪТ В БУДКАТА

Изчакайте!

Ирина отмята бурката и ми се усмихва. И чуваме вик.

Насреща ни има струпани стари автомобили, покрити с прах и мръсотия. Някои са без колела, без номера. От прозореца на една кола ръка с автомат ни призовава с жестове да приближим. Този, който ни е повикал, седи в един от автомобилите.

Ирина се забулва. Тръгваме. Докато се тътрим, аз съобразявам и вадя луксозната покана за посрещането на президента.

Приближаваме. Талибанчето е съвсем младо момче, брадата му е рехава, косата хич я няма. Той си е устроил бивак вътре в един от потрошените автомобили. Отмества ни с дулото на оръжието зад гърба си. Подавам поканата.

ТОДОР

Имам покана за среща с президента.
Ето!

Естествено, че не ме разбира, но взима поканата. Сочи ни да се отстраним още. Ние заставаме сред потрошените коли. Зад нас се очертава чакълест насип. Талибанчето върти поканата в ръце. Ура! На това разчитах – той не може да чете, но се впечатлява от тежкарския вид на поканата. Аз плъзгам пръст по името си и същевременно вадя личната карта. На нея посочвам същото име –

TCHERKUEZOV. И натъртвам.

ТОДОР
Президент! Президент!

Талибанчето сочи Ирина.

ТОДОР
Жена ми!

Посягам да надигна покривалото. Талибанчето почти изкрещява да спра. Пак сочи към Ирина, към краката ѝ.

Ирина съобразява. Привдига полата на бурката и му показва, че обувката ѝ е без висок ток! Тя коварно продължава да вдига бурката, изува обувката и му показва, че ноктите на крака ѝ нямат лак. И „случайно“ оголва глезена и част от прасеца на крака си.

Талибанът маха с ръка, че не е нужно, ала си личи, че гледката го привлича. И възбужда! Дишайки шумно през носа си, той ми връща личната карта, поканата задържа и ни посочва да се отдалечим от посолството.

Отчаяно се мъча да настоявам.

ТОДОР
Ама аз съм канен на среща. Елате с мен до входа.

Той насочва автомата си към мен и аз спирам съпротивата.

Отдалечаваме се с Ирина от заветната цел.

ТОДОР
Нищо, нищо. Утре пак ще опитаме.
Вече им знаем локацията.

ИРИНА
И те теб. Нали ще направят справка по поканата?!

Чакълестият насип ни е извел обратно до другия край на парка. Отмалял съм, едва се влача по насипа.

ТОДОР
Дай да пийна една глътка!
Знам, че нещичко някъде си скрила.

Ала тя не дава, а се затичва, маха с ръка. По стръмната улица срещу нея се спуска една червена кола. Ирина отчаяно маха, почти застава на пътя ѝ. Колата спира. Кара я Анджеला Родел, облечена в червен хиджаб.

Когато стигам Анжела, тя ми се усмихва.

АНДЖЕЛА
Здравейте. Аз ви знам кой сте, Вие сте приятел на мой познат режисьор.
Качвайте се!

Жената ни кани в колата. Марка „Акура“.

ТОДОР

Постовият вече ни видя и ще ни
разпознае.

Хрумването е просто и гениално.

Талибанчето се измъква от укритието си, за да препречи пътя на колата ни. „Акура“-та спира до него. Той ни дава знак да напуснем колата. Излизаме. От задната седалка се измъква моята фигура, забулена в бурка. Отпред излизат Ирина и Анджеела. Ирина е в червения хиджаб, а Анджеела е с шапка с воалетка, която прикрива лицето ѝ. Талибанчето, като вижда две оголени женски лица, си глътва езика и едва смогва да направи забележка на Анджеела. Но тя тика в лицето му чуждестранния си паспорт.

АНДЖЕЛА

I'm not a Bulgarian citizen! Look at
my passport.

Бързо се мушва обратно зад волана, ние също не се туткаме. Анджеела пришпорва колата, преди слисаният талибан да реагира.

Отдясно на плаца е хеликоптерът с хората около него, а вляво са струпани непотребните вещи. Ние сме при тях.

Анджеела довежда аташето по печата.

АТАШЕТО

Какво? Сте ли вие еврейка? Не сте!

ИРИНА

Аз – не!

(кима към мен)

Но мъжът ми е! Моля ви, вземете ни.

Зад гърба му в дълбочина около хеликоптера групата е голяма, глъчката – неразбираема. В пространството между хеликоптера и струпаните вещи, едно 10-12 годишно момче скача на пружинени кокили, а по-малкото му сестриче го снима.

АТАШЕТО

Така ли? Не знаех... Изчакайте.

Аташето се връща към хеликоптера и отива към групата.

АНДЖЕЛА

Как се объркаха нещата.

(сочи купчина вещи наблизко)

Там са изхвърлени непотребни вещи.

Вземете си, каквото си харесате.

Връща се аташето.

АТАШЕТО

Много съжалявам. Но има само едно
място.

ИРИНА

(бързо ме побутва)

Вземете него, няма нищо!

АТАШЕТО

О`кей.

Ирина ми дава кураж.

Аташето ме повежда към хеликоптера. Толкова съм заваян, че забравям проклетата бурка в ръцете си, тичешком се връщам при Ирина, давам ѝ я и догонвам пак аташето.

Ирина рови в купчината непотребни вещи. Вика ми.

ИРИНА

Само електроника, предимно лаптопи.
Нищо за ядене.

Преди да се кача на хеликоптера, виждам как Ирина измъква отнейде едно плоско шише и жадно пие. Интересно какво – водка ли, ракия ли, уиски ли.

ПЪТУВАНЕТО 6

На задната седалка съм оставил купчинка вещи – двете празни кутийки бира, хапчетата, капките за очи, очила за четене, калъфка за очила и мобилния си телефон. Той зазвънява, на дисплея му се появява снимката на Ася.

МАРИЯ

(на френски)

Ася, аз съм, него го няма... Ами
отиде да се облекчи, не ми е удобно.

Наоколо е мъгла, нищо не се вижда освен черният ми силует и храст, прозираш наблизко. Записвам съня си. Почти съм свършил, когато дочувам, че Мария говори с някого на френски. Това ме разсейва, дразни ме. Правя няколко крачки, за да се отдалеча и продължавам записа.

ТОДОР

Ирина надигна едно плоско шише и отпи
голяма глътка – какво ли пиеше водка,
уиски? Вече не можех да я спра...
вече не можех... Странен сън. Какво
ли го породил?

Лутам се, обръщам се във всички посоки.

ТОДОР

Каква мъгла! Къде е колата? А сега,
де! Аз май се загубих... Къде съм?
Сякаш съм никъде. В нищото: няма
друга операция, няма болка, няма
нищо...

Наистина се загубвам и – срам не срам – почвам да викам.

ТОДОР

Мария! Мария!

МАРИЯ
Да? Какво има?

ТОДОР
Къде сте?

МАРИЯ
Тук.

Почти зад гърба ми е. Мария се усмихва и ми подава ръка, зад нея е колата. Аз правя опит да я заснема.

ТОДОР
Мария!

Тя се обръща към обектива. Снимам я. За жалост снимката е размазана. С мъка разглеждам неудачната фотография Мария се снима сама и ми връща мобилния.

Снимката в телефона е много хубава, Мария е с широка усмивка. Аз усещам, че ледът между нас се е стопил.

ТОДОР
Мария не е типично гръцко име.
Мария се усмихва.

МАРИЯ
(на френски)
Но аз съм чистокръвна гъркиня.

Фаровете на колата осветяват табела, на която пише на гръцки и на латиница Яница.

МАРИЯ
Nous venons d'arriver à Giannitsa.
(Пристигнахме в Яница.)

Аз мъчително изравям от паметта си някакви спомени за моя гимназиален френски.

ТОДОР
Merci. S'il vous plaît,
apportez-moi une...
(Благодаря. Моля, донесете ми...)

МАРИЯ
(на френски)
Да, знам, шепа пръст.

Мария излиза от колата. Мъглата е все така гъста, но през нея се очертава силует на сграда през предното стъкло.

Колата е спряла, мъглата е непрогледно гъста. Аз седя на задната седалка и докато чакам Мария да се върне, записвам.

ТОДОР

Иринината майка е прекарала тук
детството си, преди да се изселят в България.
В спомените ѝ това беше най-прекрасният град на света
и те двете с Ирина мечтаеха да дойдат тук, но не
сколасаха. А аз нищо не мога да видя от него.

Чувам наблизко женски глас да се обяснява с някого.

ДРУГАТА МАРИЯ

(зад кадър)

Во малечкото дейте отиде нанѝка. Го
имаш видено?

ТОДОР

Извинявайте, моля?

Женски крака слизат едно-две стъпала надолу.

ДРУГАТА МАРИЯ

Шо сѝкате?

ТОДОР

Извинявайте. Аз лошо виждам. Кажете
- как изглежда града?

Краката слизат още едно стъпало. Пазарската чанта се премества
в другата ръка. Млада белолика жена, надниква за миг и пак
излиза от кадъра.

ДРУГАТА МАРИЯ

Шо да ти кѝжам, море? Град кай град,
има куйки на два ката, на три ката,
сокаци, дюкени, малечок град, ама
арен град, фѝйкя мѝсто!

ТОДОР

Мерси.

Краката слизат най-долу, лицето вече любопитно наднича.

Шофьорката Мария се е върнала.

МАРИЯ

Il n'y a pas de terre dans cette
ville. Seulement de l'asphalte.

(Няма пръст в тоя град, само асфалт.)

ТОДОР

Pas de terre ? (Няма земя?)

Става ми тъпо. Смъркам се в книжна носна кърпичка.

МАРИЯ
 Tout n'est pas perdu.
 (Не всичко е загубено.)

И ми подава нещо. На дланта ѝ различавам мраморен камък.
 Виждам повърхността му – бяла, с жилки.

ТОДОР
 Merci beaucoup. Je vous suis très
 reconnaissant. (Много съм Ви
 благодарен)

Взимам камъка и се чудя къде да го прибера.

Мария ровичка в чантата си и търси някаква торбичка. Не
 намира. И пита на гръцки Другата Мария дали тя няма случайно
 торбичка.

МАРИЯ
 (на гръцки)
 Нямате ли някаква излишна торбичка?

С мраморния къс в шепата си аз изчаквам. Другата Мария ми
 подава едно празно найлоново пликче и ме насърчава да го
 взема. Ръката на шофьорката Мария придържа пликчето, ръката на
 Другата Мария също го придържа, аз внимателно полагам
 мраморния къс в него.

ГРОБИЩЕТО

Мраморният камък е върху мраморна плоча.

Двамата с дъщеря ми сме клекнали пред гроба на Ирина, който е
 покрит с мраморна плоча. Скубем тревата в подножието му, за да
 освободим място и да закопаем камъка. Дъщеря ми спира да плеви
 и вдига глава, поглежда напред.

АСЯ
 Тате, дай да го закопаем под
 кипариса.

Дървото е като изгоряло, в мръсно-кафяв цвят.

ТОДОР
 Той така и не се прихвана! Съвсем,
 съвсем изсъхна.

АСЯ
 Но поне е до гроба!

Заравяме мраморния къс близо до ствола на кипариса. Аз
 докосвам ръката на Ася и я отправям с думите.

ТОДОР
 Ти върви, аз искам да поостана малко.
 (пауза)
 Ирина, утре ми предстои друга
 операция. Какво да ти кажа?...
 Никой не ми звъни... Е, поне
 няма да плащам голяма сметка
 за мобилния...

Погледът ми пълзи по изсъхналия кипарис.

СЪН 5. СЪБУЖДАНЕТО

Алармата на GSM-а звъни. Ръката ми я спира. Аз съзерцавам спящата до мен. Любувам се на нежната извивка на рамото ѝ, загатнатата гръд под него, на ушната мида с кичурче коса над нея.

На леглото до мен се е свила Яна – жената, с която съм в момента. Аз я погалвам.

ТОДОР
Тръгваме ли?

ЯНА
Дочаках събитието.

ТОДОР
Само по пътя ще залепя един некролог на Ирина.

СЪН 5. НЕКРОЛОЗИТЕ

Залепям върху бетонна стена некролога на Ирина с нейна снимка и текст „Една година от смъртта на...“. Полезрението ми засича отстрани друг некролог със снимка. Яна ме чака и нетърпеливо се озърта. Соча ѝ некролога на Жоро Къдравото.

ТОДОР
А, Жоро Къдравото, който ми правеше синхронните ефекти! Трябва да се обадя и да питам кога е поклонението.

Яна почуква демонстративно по часовника си. Аз се правя, че не забелязвам.

ТОДОР
Но му нямам телефона. Значи – трябва да звънна на Ирина да го намери.

Набирам по GSM-а си номер. Дава свободно.

ТОДОР
Ами, да! Телефонният номер го промениха след смъртта на Ирина.

Яна демонстрира нетърпението си.

ТОДОР
Значи, за да се свържа с нея, трябва да позвъня по стария номер.

МЕХАНИЧЕН ГЛАС
„Номерът, който търсите, е в аналоговата система за връзка. За да се свържете с него, позвънете от уличен автомат.“

ТОДОР

Миличко, извинявай, но на всяка цена
трябва да намерим уличен автомат! На
всяка цена!

Уличните автомати са или без слушалка, или без кабел,
или без шайба... Най-сетне ми провървява, откривам един
читав. Набирам. Чувам сигнала „свободно“. После – щракане и
гласът на Ирина казва.

ИРИНА

Моля?

Дори не се вълнувам. Не осъзнавам нищо в съня си.

ТОДОР

Ира, виж в телефонната книжка
номера на Жоро Къдравото.

Чувам стъпките ѝ, дишането ѝ, разлистването.

ИРИНА

Как му беше фамилията? Пенев ли?

ТОДОР

Да, Пенев. Какъв е номерът?

ИРИНА

88 48 00.

ТОДОР

Благодаря.

Сетне тя пита.

ИРИНА

Ще си дойдеш ли за обяд?

ТОДОР

Може да се забавя. Обядвай без мен.

ИРИНА

Ще те чакам.

ТОДОР

Недей, хапни без мен.

ИРИНА

Не съм гладна. Ще те почакам.

Яна тропа по кабината зад гърба ми.

ИРИНА

Ало?

Избъбрям небрежно.

ТОДОР

Добре, добре, Ира. Чао.

И затварям!

ТОДОР

Миличко, имаш ли по две
стотинки да ми дадеш?

Яна търси стотинки.

ЯНА

Ще отидем ли най-сетне да ми видиш
изложбата или не?

Аз набирам номера на Жоро Къдравото. Преди последната цифра
пръстът ми се задържа върху шайбата.

ТОДОР

Мило, извинявай, ама
можеш ли да се обадиш ти?
Аз не съм звънял от
години и ще трябва да
обяснявам, да се
оправдавам.

Яна взима слушалката.

ТОДОР

Питай кога е поклонението на Жоро.

Тя кимва и говори в слушалката.

ЯНА

Добър ден, кога е поклонението на
Жоро, моля?

(мълчи, слуша)

А, така ли? Разбирам, моите
съболезнования... Аз съм... позната
негова. Далечна позната. Едва ли
сме се виждали.

(затваря)

Погребали са го вчера.

Както съм зад гърба ѝ, удрям от яд апарата.

В отворчето се изсипват с радостен звън монети от две
стотинки. Събирам ги. Цяла шепа!

СЪН 5. ИЗЛОЖБАТА

На видеоекрана Яна се подвизава в пърформанс. Плува под вода,
впримчена в много корди. Много кръв се лее от нея.

Вървим сред експонатите. Това е видео-арт изложба: има
снимки, има и видео екрани.

ТОДОР

Вътре в две седмици ми умряха
четирима... е, не приятели, но
познати. Приятели аз нямам, имам
сътрудници...

Не знам дали Яна ме слуша, тя по-скоро дебне реакцията ми спрямо изложбата.

Ако предишните терзания на тялото се ядваха, то тук вече се прекалява. Кръвта е оцветила в червено водата.

ТОДОР

За погребението на Ивайло Гацев не бях в България. При Любо Готиния, Коко Железния не отидох, все нещо срочно изникваше... Пък и не бяхме чак толкова близки... Но Жоро, Жоро Къдравото, как можах да пропусна?!

Яна не издържа и ме прекъсва.

ЯНА

Ти изобщо гледаш ли?

ТОДОР

А какво да гледам? Микс от виенски акционизъм и Марина Абрамович? Гледам и те търся! Но не те намирам! Къде си ти? Къде е тая Яна, която познавам? Няма я! Има подражание, вторичност, провинциален напън! Впрочем какво ли ти се сърдя на теб, като цялото ни българско изкуство е такова! Нищо не можем да родим! Нищо не сме измислили! Освен едно-едничко нещо! Богомилите! И то защо? Защото са откъм страната на дявола!

Яна се обръща мълчаливо и рязко, изтичва навън. Силуетът ѝ се разяжда от дневната светлина на входа.

Излизам от галерията и я търся с очи.

Яна седи на ниския парапет. Прегръщам я.

ТОДОР

Извинявай, мило! Прекалих! Ти не си виновна, че си родена тук...

ЯНА

И ти си роден тук.

ТОДОР

И кво? Да ни би да съм различен? Ей на, не можах дори да се простя с другарите си. Яд ме е, че четвърти си заминава, а никого не можах да видя за последно.

Яна се оглежда разсеяно. Наоколо седят още две млади жени. Те са далече, едва ли ни чуват.

ЯНА
Може да стане, ако искаш.

Аз не я разбирам.

ЯНА
Да ги видиш... Искаш ли?

Аз кривя лице в гримаса, която може да мине и за съгласие. В този момент силен гръм предвещава дъжд. Вирваме глави към небето.

СЪН 5. АВТОБУС 64

Тичаме под дъжда – Яна е с непокрита глава, аз съм се заврял под качулката си. Водната завеса прави околния свят непроницаем, така че едва не се блъсваме в един автобус – от старовремските. Това е градски автобус № 64. Автобусът е празен, нито вън, нито вътре има някой. Аз се стъписвам и спирам, но Яна не се колебае. Тя отива до вратата, която е като хармоника. Със силен жест я разтваря и се пъха вътре. Без да му мисли, сяда на мястото на шофьора. Ключът на стартера е на мястото си, тя го завърта и пали мотора. Обръща се към мен.

ЯНА
Хайде, бе! Кво се кумиш?

Аз се помайвам, но все пак се качвам.

Стар е автобусът – скърца, трака, стене и вие.

Автобусът едва пъпли. Аз съм се надвесил над Яна и треперя, като че ли аз карам. Изведнъж пукаме гума и автобусът се килва и завива на една страна. Яна едва го удържа.

Яна е запретнала ръкави и сменя гумата. Пипа сръчно. Аз съм се стушил в якето отстрани, дето се вика, с ръцете в джобовете и само гледам. Е, поне и аз съм навън под дъжда.

СЪН 5. КИНОЦЕНТЪРЪТ

Пред Киноцентъра въобще не е валяло.

ТОДОР
Дъжд вали, слънце грее....

Яна довършва.

ЯНА
Дяволът се кръсти с костеливи пръсти.

Пристигаме в Киноцентъра, но рейсът не спира до бариерата, а завива и влиза в двора. Както някога. Автобусът завива около градинката и спира под „висящия коридор“ на някогашния монтаж. Яна отваря вратата. Ние излизаме от автобуса и Яна ме повежда нанякъде.

Преминаваме през улици в натурен декор, който изобразява Манхатан. Тук е пусто, но от нейде се чуват команди на английски по мегафон или по уредба. Чувам гласа на

скриптьрката, която обявява кадъра, чувам удрянето на клапата. След това викат „Action!“...

ТОДОР

Някой снима...

Отминавам след Яна. Пред нас се вижда планината.

Каменистият път, по който вървим, е препречен от ограда и решетъчна желязна порта. Яна отваря портата – на нея няма нито катинар, нито други заключалки.

Аз се оглеждам и понечвам да затворя портата, но Яна ме спира.

ЯНА

Остави. Кой е луд да влезе?

Продължаваме нагоре по каменистия път.

Стигаме до една поляна. Яна ми кимва да продължа сам. Тя спира. Аз минавам покрай пет стари дъба – големи и клонести.

Стигам до една барака. Качвам се по две дървени стъпала на малка площадка. Пред мен е стена, скована от дъски и само една врата. Преди да отворя и вляза, забелязвам встрани от вратата, на височина на очите ми, щампован надпис „7-ми район“.

СЪН 5. СВИЖДАНЕТО

Влизам в бараката и попадам в коридор между два контейнера от решетъчна арматура. Тези контейнери са пълни с най-различни обувки: мъжки, женски, детски; летни, зимни, спортни; от разни епохи. Задният контейнер е пълнен с носовете на обувките, а в предния са вторите половинки, долните – с токчетата и токовете. Най-накрая излизам на видело и спирам.

Пред мен се е опънало по дължина плитко басейнче с вода над глезените. Стените на бараката буквално допират до него – няма начин да се стигне до другия край, ако не се прегази басейнчето. В дъното на бараката, отвъд басейнчето, върху едно полукръгло възвишение, са фигурите на моите другари. Централно е разположен почти изпразнен чувал със сол, зад който клечи Коко Железния в нощна пижама с лопатка в ръце. Той периодично загребва от чувала сол и я хвърля в басейнчето. Пред него, малко по-вдясно, седи Ивайло Гацев, крачолите на гащеризона му са запретнати над коленете, краката му са във водата. В ръцете си държи нещо. Любо Готиния е зад гърбовете им. Той е облечен в спортен екип, бос като всички останали и претака напред-назад. Има още един – настрани от групичката. Облечен е в износени дънки и развлечено, много старо яке с неопределен цвят.

Аз стоя прав между двете пейки, които са до ръба на басейна. Зад гърба ми цялото пространство е пълно с обувки. Не може да се каже, че се чувствам много уютно, най-малкото, заради миризмата им, но не давам вид.

ТОДОР
(бодро)
Здравейте!

ЛЮБО ГОТИНИЯ
(заяжда се)
Тъкмо „здраве“ ни липсваше!

ТОДОР
Аз дойдох на... свиждане... Да ви
кажа...

ЛЮБО ГОТИНИЯ
(озъбва се)
„Довиждане“?

Не знам как да продължа нататък разговора и сядам на пейката.
Едва сега забелязвам на другата пейка, една малка ръчна
гилотина, чието присъствие ме озадачава.

Поредната лопатка със сол се изсипва в басейнчето. Вдигат се
шупли във водата, повърхността се набраздява и искри. На
дъното на басейнчето има предмети, които отразяват светлината.

ИВАЙЛО ГАЦЕВ
Защо не? Нищо чудно да се видим.

ЛЮБО ГОТИНИЯ
Зависи. Зависи.

Тримата се споглеждат с очевидно ожесточение.

ТОДОР
Нещо ви е яд? Какъв е проблемът?

Коко Железния пак забучва лопатата в чувала със сол и поръсва
басейнчето. Ивайло Гацев казва уж спокойно, но с осезаемо
вътрешно раздражение.

ИВАЙЛО ГАЦЕВ
Проблемът е типично български. Дадено
ни е време – един чувал сол, да си
изберем възрастта, в която сме били
най-щастливи и да се върнем в нея.
Виж! Виждаш ли там долу на дъното?
Това са години, които са избрали
тези преди нас. Някои са избрали да са
на 20 години.

Цифрата „20“ е съставена от войнишки копчета.

ИВАЙЛО ГАЦЕВ
И ние трябва да си изберем една
такава възраст. Като си я изберем, да
означим годината с налични предмети.

Цифрата „27“ е образувана от един пагон с две нашивки и две
звездички, планка с три орденоносни лентички, едно гребенче,
очила, писалка, две значки – на БКП и от бригадирското

движение. Сред тези еднородни предмети се откроява хипарска значка с надпис „Make love, not war“. Други цифри са съставени от напръстник, ножица, куки за плетене...

ИВАЙЛО ГАЦЕВ

Ние трябва да изберем възраст, да я изпишем на дъното и се връщаме в нея!

ТОДОР

Супер!

„22“ е сглобена от шноли, фиби, ластичета, червило, пудриера, шипки, евтини бижута. Друга развалена вече цифра е съдържала гаечен ключ, отвертка, гайки и винтове, стар мобилен телефон, слушалки-тапи, портативен CD плейър, MP3 плейър...

ИВАЙЛО ГАЦЕВ

Тая възраст обаче трябва да е обща за всички ни. Примерно да се обединим да бъдем четиридесет и четири годишни.

В шепите си Ивайло Гацев държи връзка ключове на ключодържател, спринцовка, две ампули, четки за рисуване, туба с маслена боя, алуминиева лъжица и празно патронче от водка.

КОКО ЖЕЛЕЗНИЯ

А защо да не сме 50-годишни.

ЛЮБО ГОТИНИЯ

Или пък четиридесет!

ИВАЙЛО ГАЦЕВ

Ето, виждаш ли? Солта почти свършва...

Солта пада в басейнчето, водата се бразди, групичката откъд басейна е непроменена.

ИВАЙЛО ГАЦЕВ

... а ние си кесим тук.

ТОДОР

Ясно.

Ивайло Гацев кима към петия от групата, онзи с кофичката кисело мляко.

ИВАЙЛО ГАЦЕВ

Тоя да го познаваш случайно?

Поглеждам.

Старият човек бърника в една найлонова торбичка, откъдето си чопли залъчета хляб. Предъвка ги ситно-ситно, а след това отпива от кофичка кисело мляко. От най-евтиното.

ТОДОР

Понятие си нямам кой е!

Старият човек ме поглежда накриво.

СЪН 5. СВИРАЧЪТ

Ние с Яна се отдалечаваме от бараката. Неочаквано се сещам кой е старецът.

ТОДОР

Ама! Онзи беше Жоро Къдравото!!! Как
можах да не го позная?! Уж бяхме
приятели, заедно правехме
нахсинхронните ефекти... Майтапеше
се: „От теб, Тоше, искам да озвучиш
как хлопа пръстта по ковчега ми! Че
все го правят с един мижав звук!“

Наближаваме портата.

ЯНА

Сега... Има известен проблем. Може
да напусне само един. Отивай!

Тя е спокойна, даже насмешлива. Аз я подминавам.

Правя няколко крачки. Сякаш се сблъсквам със светлината. Тя ме
спира. Обръщам се.

ТОДОР

Е, как? Моля ти се!

Отстъпвам ѝ тя да мине. Яна ме подминава. Тя излиза и дръпва
портата.

ЯНА

Добре тогава. Чао.

Обръща се и тръгва да слиза по пътя надолу.

Аз я гледам. Много искам да я целуна за последно, дърпам
портата да я настигна, но странно – тя се е превърнала в
непреодолима преграда.

Гледам след Яна, все още не мога да осъзная какво се е
случило. Нещо се е залепило на подметката ми. Дъвка,
мамицата му! Почвам да я изстъргвам с една клечица.
Чува се флейта да свири. Обръщам се и виждам:

Висок флейтист в светла роба и островърха килната назад
качулка, свири на дървена флейта, крачи през поляната, а след
него се нижат: Коко Железня, Ивайло Гацев и Любо Готиния,
накрая се влачи Жоро Къдравото. Всички са облечени във върхни
дрехи в черен цвят. Но са боси! Очевидно са стигнали до
консенсус и Ловецът на плъхове (вероятно той отговаря за Седми
район) ги отвежда.

ТОДОР

Жоре, Жоре! Извинявай, пич, че не те
познах! Жоре! Извинявай!

Но Жоро Къдравото не ме чува, не се обръща.

Странното е, че при тях се задава дъждът, а при мен все още е слънчево. Аз не успявам да видя накъде точно ги отвежда флейтистът, а също така и как Яна се скрива зад дърветата, защото проклетата дъвка от подметката ми не ще да се отлепи.

Ловецът на плъхове води Коко Железня, Ивайло Гацев, Любо Готния, Жоро Къдравото по хоризонталната линия на едно било, зад което е буреносното небе.

СЪН 5. БАРАКАТА

Оглеждам празната барака. Търся някакъв знак за себе си. И виждам.

Лъч светлина осветява чувала със сол. Той е пълен. Лопатката е забита в него.

Седя на пейката и събувам обувките си. След това ги слагам под гилотината.

Разрязвам обувките по средата.

Хвърлям горните половици в единия контейнер, а долните в другия. Нагазвам в басейна, изваждам от джоба си монетите.

Протегнатите ми напред шепи са пълни с монети от по две стотинки.

Босите ми ходила стъпват внимателно измежду предметите на дъното. Старая се да не разруша годините, които са изписани. Стигам до годината 44, съставена от двете ампули, тубичката боя, четката, спринцовката, връзката ключове на ключодържател, алуминиевата лъжица и празното патронче водка. В този момент светва и трясва над бараката. Скоро ще завали.

Загребвам, хвърлям лопатка сол във водата. И съобщавам на този, който е подменил чувала.

ТОДОР

Избирам си възраст, в която да срещна Ирина.

Ръцете ми са съставили от монетите цифрата 35. Мълнията се разреза над самата барака и завалява. Руква дъждът, струйки се процеждат отгоре и нашарват водната повърхност с концентрични кръгове. Струите дъжд правят завеса, която ме отделя. Аз седя и чакам.

ОПЕРАЦИЯТА

Абокат има в дясната ми ръка.

Около лявата ми ръка стягат една лента, свързана с машина за помпане на въздух.

Оголят ми окото.

Положили са ме върху операционното легло.

МЕДИЦИНСКА СЕСТРА

Сега малко ще Ви боцна около
оченцето.

Мярка се ръката с инжекцията ѝ. Последното, което виждам е светлината на лампата над мен, а последното, което чувам, е тежкото пъшкане на машината, която стимулира кръвообръщението ми. След това настъпва мракът.

СЪН 6. ПОКРИВЪТ

Будя се в съня си, свит на кравай върху един плосък покрив. Аз съм млад, трийсет и петгодишен. Горната ми дреха е от онази епоха – 1985 г. А наоколо е 21-ви век. Под мен покривът е покрит с асфалт и със ситен-ситен бял чакъл; по издадените над хоризонталната плоскост асансьорни шахти са монтирани бели чинии на сателитни антени... Наблизо, над мен, върху един отдушник, подвила коленете на босите си крака към брадичката, седи Хубавелката. Тя е уж гърбом към мен, но с периферното си зрение ме следи и чака да се събудя. Като вижда, че отварям очи, тя си помисля.

ХУБАВЕЛКАТА

Ти кой си?

Не бързам да ставам. Още е следобед, има време.

МЛАДИЯТ ТОДОР

(мисъл)

Аз съм дух. Таласъм. Плътеник.
Караконджул. С такива като мен плашат
децата.

ХУБАВЕЛКАТА

Ама ти ми четеш мислите!?

МЛАДИЯТ ТОДОР

И ти моите.

Ние, духовете, денуваме по покривите. Живите рядко се качват тук. Пропастта надолу от осмия етаж си е страшна за тях. Дори старите духове не смеят да стоят по ръба на покрива. Те са по средата на покрива около асансьорните шахти (впрочем старите са малобройни – малцина са избрали така наречената средна възраст). Ние, младите, не се плашим – някои стоят прави край ръба на покрива, други са се качили върху шахтите. Живописна гледка сме – всеки е в костюм от времето, в което се е върнал; различават се само кройките, цветовете са сходни. Залезът приближава и започваме да се групираме по двойки. Очевидно, че моята избраница за тази нощ, ще бъде тази хубавелка.

ХУБАВЕЛКАТА

(мисъл)

Тези всичките, и те ли са...?

Аз се изправям, отивам при нея и сядам на отдушника с лице към нея, също с подвити колене на босите си крака.

МЛАДИЯТ ТОДОР

(мисъл)

И те са, и ти си.

Хубавелката се слисва, престава да мисли. Аз не я щадя, пращам следваща мисъл-въпрос.

МЛАДИЯТ ТОДОР

Първи ден ли ти е?

Хубавелката кимва.

МЛАДИЯТ ТОДОР

(мисъл)

И си гладна, нали?

ХУБАВЕЛКАТА

(мислено отговаря)

Като вълк.

МЛАДИЯТ ТОДОР

(мислено)

Като дух!

Челата ни се допират.

МЛАДИЯТ ТОДОР
Ние, духовете, ядем страх. Ядем
страха, който причиняваме.

Целувам я по челото.

МЛАДИЯТ ТОДОР
Нещо повече. Снимаме го.

ХУБАВЕЛКАТА
Какво снимате?

МЛАДИЯТ ТОДОР
Документираме страха.

ХУБАВЕЛКАТА
Е, как става това?

МЛАДИЯТ ТОДОР
Като на филм.

И я целувам по очите. Тя приема ласката ми. Нещо повече –
търси я.

ХУБАВЕЛКАТА
Какво ще е моето участие в този филм?

МЛАДИЯТ ТОДОР
Ти имаш визия на актриса!

Тя се засмива и се оставя да я целуна по устните, нежна
целувка, само допир.

ХУБАВЕЛКАТА
Да ти призная, аз съм доста
притеснителна.

МЛАДИЯТ ТОДОР
Оттук, моля!

Соча ѝ сателитната антена.

СЪН 6. ДУХОВЕТЕ

Излизаме през телевизора в празен хол. Звукът е много усилен,
предават новини. Аз забелязвам субектите, които трябва да
плашим. Правя с палците и показалците на ръцете си
правоъгълника на визьора за кинокамерата и снимам.

ХУБАВЕЛКАТА
Играем ли си, на ужим ли е?

МЛАДИЯТ ТОДОР
Считай, че видеокартата е вградена в
мен. Така е в буферната зона.

Мъж и жена седят на терасата около масичка с питиета и по-
скоро слушат, отколкото гледат телевизора.
Двамата с Хубавелката пресичаме хола. Стигаме до вратата на
терасата и излизаме през нея. Хубавелката малко се стъписва.

МЛАДИЯТ ТОДОР

Ние ги виждаме, те нас – не,
спокойно!..

(командвам)

Бурканите! Саксиите!

Около парапета на терасата има рафтове с празни буркани и саксии с цветя. Хубавелката започва да ги събаря. Мъжът колебливо и с недоумение се мъчи да проумее защо падат бурканите и саксиите.

МЪЖЪТ НА ТЕРАСА

Да еба държавата, да еба! Няма
оправия!

Жена му го дърпа за жилетката и го спира.

ЖЕНАТА НА ТЕРАСА

Не се меси, не се забърквай! Стой
настрани!

Хубавелката събаря още един буркан, една саксия и още една. Аз снимам през цялото време. Жената вече пищи, дърпа съпруга си навътре, той се спира, за да прекръсти странното явление, но се обърква и го прави по католически, след което го прави по православному. Жена му го издърпва и затръшва вратата. Спирам да снимам. На Хубавелката ѝ харесва. Апетитът ѝ се е разгонил. Кръстосва балкона и подскача от нетърпение!

МЛАДИЯТ ТОДОР

Казано ни е, че като се наситим, ще
си спомним кои сме и ще срещнем
близките си.

Озоваваме се в нечия гарсониера, правя с ръце визъора на камерата и го насочвам.

Самотна жена с плътно телосложение седи на фотьойл; вирнала си е краката на табуретка. На масичката до нея има чаша вино. Тя решава кръстословица и гледа новините. Хубавелката отива до масичката, разклаща я, чашата с вино пада и се разлива върху покривката. Жената стреснато гледа към масичката.

СТРАХЛИВКАТА

(мисли си)

Земетресение!

И панически скоква, изтичва под рамката на вратата.

На ниски рафтчета е сложена музикална уредба, около нея са наредени дискове, които Хубавелката събаря. Те падат с дрънчене, отварят се, търкалят се по пода.

Жената се ужасява.

СТРАХЛИВКАТА

Най-малко шеста по Рихтер! Боже!
Чантата!

Търчи в спалнята. Мъчи се да отключи нощното шкафче, ключът заяжда, тя панически дърпа дръжката. В това време Хубавелката събаря още по-големи предмети, които се търкулват в спалнята. Страхливката изкъртва вратичката, издърпва чанта и търчи навън.

Ние с Хубавелката се прегръщаме от кеф. Изведнъж Страхливката се връща. За малко да се бутне в нас, ние едва успяваме да отскочим. Грабва си цигарите и запалката и хуква обратно. Хубавелката се оказва голяма проклетница. Хваща я за пояса и я събаря на пода. Мята върху нея китеника, с който е покрит дивана и я притиска отгоре. На Страхливката очите ѝ ще изскочат от страх.

СТРАХЛИВКАТА

(мисли си)

Боже, затрупана съм, трябва да
сигнализирам!

Вади свирката от чантата и я надува.
Аз съм безкрайно доволен от кадъра!
Хубавелката пуска Страхливката.

МЛАДИЯТ ТОДОР

Сита ли си?

ХУБАВЕЛКАТА

Охо!

МЛАДИЯТ ТОДОР

Спомняш ли си коя си?

ХУБАВЕЛКАТА

Не.

МЛАДИЯТ ТОДОР

Е, значи не си сита.

Ние се оказваме в гримьорна, която е отстрани зад сцената. Усилваме звука на телевизора до крайност. Хващам „камерата“ и насочвам Хубавелката да ме води към сцената

Възрастен мъж се учи да свири гами на пианото. Преподава му младо момиче. Две фризири жени в неопределената възраст чакат ред. Зад гърбовете им салонът е празен.

МЪРМОРКОТО

Кой пусна пак телевизора, бе, мама
му...?!

Той стремително минава край нас и пак така стремително се връща на пианото, след като е изключил телевизора. Въобще не се плаши, напротив. Развали ми дубъла старият пръч! Снимам през рамото на Хубавелката как Мърморкото налучква клавишите. Тя се приближава до инструмента, вдига горния капак на пианото и го затръшва. Нотите, които са били върху капака, падат, а от удара откънтява медната плоча на инструмента. Младата учителка

се стряска; събира разпилените ноти. Мърморкото обаче не се впечатлява. Хубавелката сяда на крайчеца на табуретката му и засвирва. Мърморкото псува от учудване.

МЪРМОРКОТО

Еба си майката! Това пиано се повреди!

И си дръпва ръцете. Хубавелката продължава да свири, мелодията се носи. Преподавателката е сачисана.

Фризираните жени също са стъписани.

ФРИЗИРАНА ЖЕНА 1

Аз това съм го виждала на филм! Казва се „механично пиано“.

ФРИЗИРАНА ЖЕНА 2

Това е полтъргаист, ма! НЛО!

Аз снимам и се зареждам. За да е страхът им още по-основателен, аз премествам телевизора на сцената. По новините предават репортаж за смяната на караула пред Бъкингамския дворец, гръмва оркестровата музика, която съпровожда тази смяна. Чуват се отчетливи команди на английски език. Премествам камерата към учителката.

УЧИТЕЛКА ПО ПИАНО

Това не е за моите нерви! Край на урока! Край!

Бабичките дружно протестират. Преподавателката изтърча навън, Мърморкото я следва със закана̀телни реплики.

МЪРМОРКОТО

Аз съм си платил, върнете ми парите!

Препъват се в столовете и излизат. Чуден кадър става.

Фонограмата на смяната на караула на Бъкингамския дворец продължава. Хубавелката засвирва мелодията на една проточена жетварска народна песен, която ту прекъсва бъкингамската процедура, ту се вплита в нея. Аз я слушам. Някакъв далечен спомен проблясва в съзнанието ми.

През отворената врата се вижда едно момченце, което размотава от главата си бинт и го влачи след себе си. Бинтът се е проточил като пътеводна пътека.

Следваме бинта. Намираме млада възпитателка с три деца, около четири годишни. Едното плаче, та се къса. Очевидно е имало празненство: от лампите по стените висят гирлянди и връзки балони, много други надуты единични балони се търкалят по пода около столчетата, около краката на дълга маса с остатъци от бисквити, соленки, ореховки, празни чинии с недоядени парчета торта, чаши с недопити сокове, картонени опаковки. На самия плот също се полъшват балони. Възпитателката говори по мобилния си.

ВЪЗПИТАТЕЛКАТА

Господине, на мен работното ми време отдавна изтече! Аз не мога вечно да ви чакам, кога ще си приберете детето! Разбирам, но аз също имам задължения! И семейство, между впрочем!

(кара се на плачещото момченце)
Престани да ревеш! Престани веднага!
Престани!

Набира нов номер.

Съобразяваме откъде да почнем. Детето реве, но ние не сме причината за плача му и това не ни захранва. Трябва да ги уплашим, да ги разплачем всичките!

ВЪЗПИТАТЕЛКАТА

Ало! Госпожа Фиданова? Вие имате ли намерение да си приберете детето от... Да, ясно, всички сме ангажирани...

Споглеждаме се с Хубавелката и почваме. Тя влиза в занималнята и пука един балон. Той гръмва силно. Аз оставам в тъмния коридор и вдигам „камерата“ към децата.

Децата се стряскат. Ревльото млъква. Имаме го дубъла! Хубавелката пука друг балон. Децата настръхват и се заглеждат.

ВЪЗПИТАТЕЛКАТА

Момент, че тук е лудница!

Чуваме я да излиза навън. Хубавелката пука два балона наведнъж. Децата гледат напрегнато, още малко и ще се разреват.

Аз се приготвям за крупен план, предусещам насладата.

Но точно в този момент едно от децата се усмихва, тича, хваща един балон, натиска го. Балонът се пръсва в ръчичките му. Детето се засмива звънко. Другите деца това и чакат. Втурват се и почват да пукат балони. При всеки трясък се заливат от смях.

Хубавелката се увлича в играта, заиграва се с децата. Подава им балони за пукане. Самата тя става дете.

Аз свалям „камерата“ и се готвя да спретна един хубав скандал на Хубавелката, когато изведнъж един тънък лъч светлина ме озарява косо.

Хубавелката се обръща и ме вижда. Тя от нещо е поразена.

ХУБАВЕЛКАТА

Светлината...

Едва сега забелязвам лъча, който пада косо върху ми. И двамата вдигаме очи да открием откъде идва, но не намираме източника.

ХУБАВЕЛКАТА
... откъде идва?

МЛАДИЯТ ТОДОР
От никъде.

ХУБАВЕЛКАТА
Така ли мислиш?

Неочаквано ме спохожда интуицията, че може да се получи добър кадър. Още не знам какъв, но защо да не го заснема? За всеки случай! И насочвам „камерата“ към децата.

Хубавелката се втурва пак при тях и те дружно пукат балони. Започва се весела тупурдия, пукотевица и смях. Детски смях, силен смях! Балоните се пукат, децата лудеят и се смеят. Хубавелката се обръща към мен.

МЛАДИЯТ ТОДОР
Виждаш ли ме?

ХУБАВЕЛКАТА
Не. Но затова пък виждам най-скъпото си същество.

Една достолепна старица излиза от тъмното и застава под лъча.

ХУБАВЕЛКАТА
Баба!

Занималната е празна, няма ги децата, няма я Хубавелката. През нея вървят младата Ирина и четиригодишната ми дъщеря.

МЛАДИЯТ ТОДОР
А аз жена си и дъщеря си.

Ирина е в мини поличка и с чудна походка. Води детето за ръка. Нищо особено не се случва – просто двете вървят ръка за ръка и нещо оживено споделят. Хубаво, вглъбено, красиво си споделят! И в един миг те ме забелязват. Странно, аз не се виждам, а те ме виждат! Ирина ми махва с ръка, някак небрежно, свойски ми помахва, а дъщеричката ми тича към мен.

Детето тича с разперени за прегръдка ръчички и се усмихва.

Моята Ирина, от последните години, ми се усмихва. Около нея са всички онези, към които имам грях – мама, Катя Чмихова, Дамян и Жоро Къдравото. Те ме гледат с добри очи, но не ме викат при себе. Ирина ми прави категоричен знак с ръка да остана там, където съм.

Остава само лъчът светлина.

Чува се далечен телефонен звън, заедно с него нахлува шум на живот: кола, която пали и отминава, птички зад прозореца, викове на деца, които играят на двора и после – телефонния секретар:

„Това е телефонът на Тодор Черкезов, моля оставете съобщение след сигнала.“

И - дъщеря ми - гласът ѝ е възбуден, висок, звънлив - вика.

АСЯ

Тате! Твоят камък направи чудо!
Кипарисът се съвзе и потегли.
Направо не мога да повярвам - целият
е зелен. Остана само едно малко сухо
клонче - за спомен.

Където и да се намирам, аз виждам кипариса - как се е изпънал
уверено нагоре. Зеление. Е, вярно - има едно сухо клонче, ама
не е много голямо.

.....

При създаването на сценария ми помогнаха Руси Чанев и Антония
Милчева.